

GŁOS

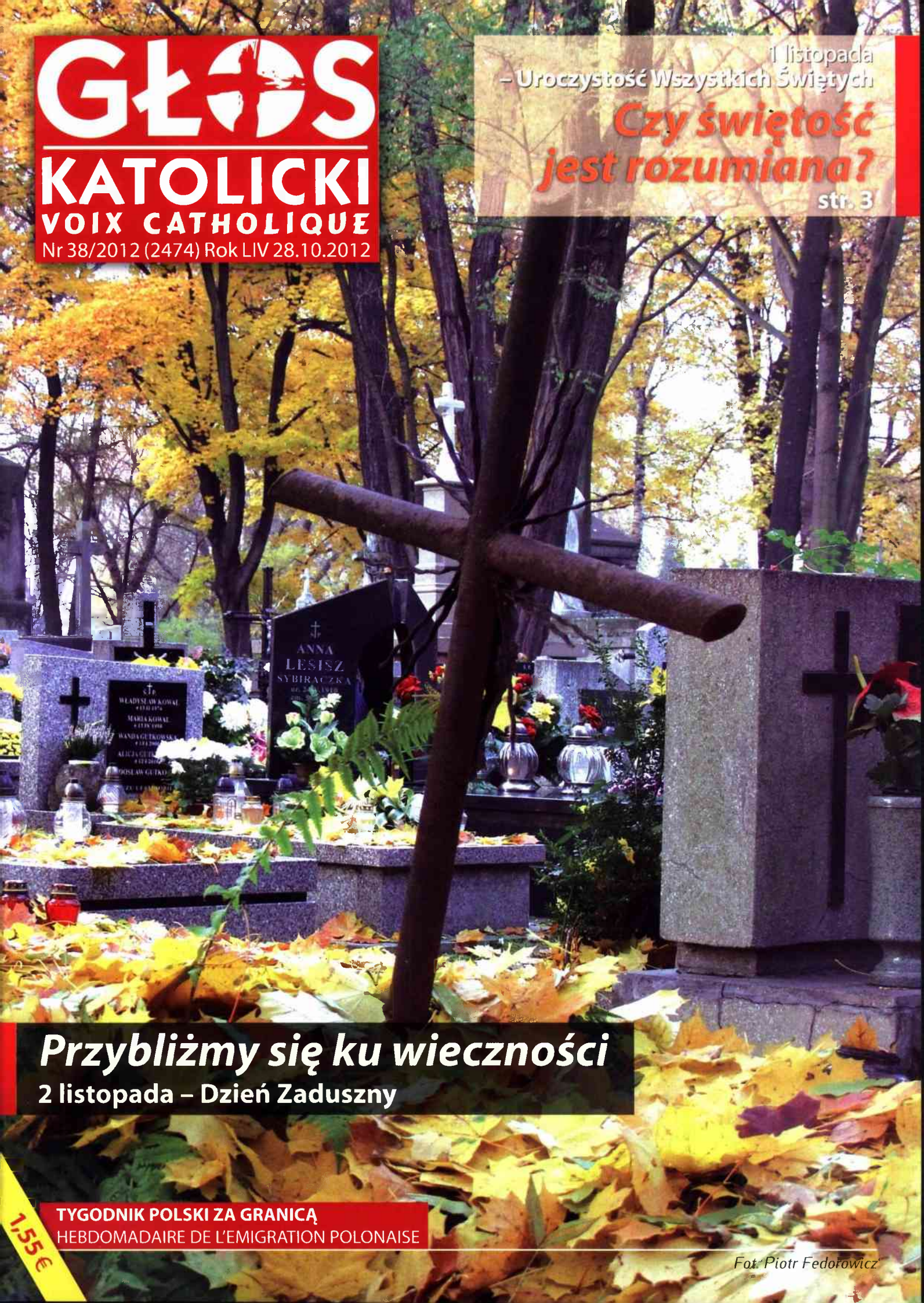
KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 38/2012 (2474) Rok LIV 28.10.2012

1 listopada
- Uroczystość Wszystkich Świętych

Czy świętość jest rozumiana?

str. 3

Przybliżmy się ku wieczności

2 listopada – Dzień Zaduszny

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

Fot. Piotr Fedorowicz

1,55 €

Dwujęzyczny
Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

**POLSKA MISJA
 KATOLICKA**
 we Francji

GŁOS
 KATOLICKI
 VOIX CATHOLIQUE

Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

Św. Wojciech

Św. Albert

Bl. Jerzy Popiełuszko

Św. Maksymilian Kolbe

Bl. Jan Paweł II

Św. Faustyna

NASI ŚWIĘCI
2013
NOS SAINTS

Ste Geneviève

Ste Jeanne d'Arc

St Martin

St Louis

St Jean-Marie Vianney

Ste Bernadette

i-Mat.pl
 Internetowa Sprzedaż Materiałów Budowlanych
 Mieszkasz we Francji? Szukasz materiałów na Twój remont? Wejdź na www.i-mat.pl

SwissLife
UBEZPIECZENIA PO POLSKU
 Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20
grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

Spędzamy spokojnie starość w Domu Polskiego Funduszu Humanitarnego położonym w dużym parku nad Loarą.
DOŁĄCZ DO NAS.
 24, rue de la Mairie, 45740 Lilly en Val

Najlepsze Tawerny w Polsce!
Karolina
 Tel. 01 40 15 09 09

Nasi ŚWIĘCI

**ZAMÓW JUŻ
 TERAZ**

W kalendarzu także wersja kieszonkowa

Kalendarz zamówić można wypełniając poniższy kupon i wysyłając go na adres redakcji

„Głosu Katolickiego”*

Dostępny jest on także w polskich ośrodkach duszpasterskich

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2013 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,00 €** (z przesyłką **4,50 €**). **RAZEM** _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Dołączam czek (dla „Voix Catholique”) Gotówkę

Telegram z... nośnikiem pamięci

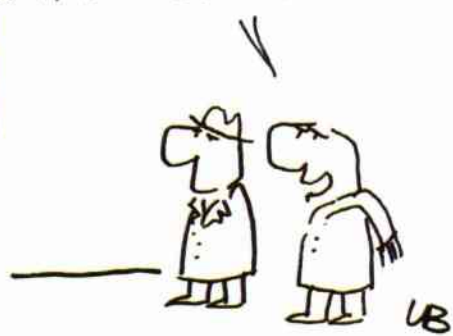
foto: P. Fedorowicz

Jestem tu dzisiaj znowu, pewnie jak każdy z was tego jesiennego dnia, choćby tylko myślą i pamięcią, ale jestem! Stoję nad tym coraz starszym i coraz bardziej zatłoczonym rodzinnym grobowcem. I czuję, że jakby coraz bardziej zapada się on w mojej przeszłości, wśród listopadowych drzew, chryzantem, w blasku świec, we mnie, we mgle i w mojej pamięci. Tak, że zaczynam się w końcu zastanawiać, do którego właściwie ze światów sam bardziej jeszcze należę – już tamtego, co umiera o nim pamięć, czy jeszcze do tego, co naiwny jeszcze.

Patrząc, szukam – gdzie moje miejsce? Spoglądam na litery i cyfry, co spoczywają wyryte pod krzyżem. Ale... nawet w kamieniu zacierają się daty doczesności, i imiona, złote zgłoski, narwet najbliższe, najważniejsze twarze, i miłość dozgonna. Wysychają z czasem i tży. I słychać już tylko wypominkową modlitwę, dobiegającą nadzieją z pobliskiej kaplicy. Przyklekam więc, odgarniam mokre liście i trwam, mimo że wokół bębni deszcz i tętni jakieś inne już, obce życie. Ciekawe, wcześniej wydawało mi się, że cechą istnienia, kryterium życia jest ruch, oddychanie, może odczuwanie. Teraz, tutaj, kiedy wokół coraz więcej „moich” mogił, wydaje mi się coraz częściej, że tym wyznacznikiem bytu jest... pamięć. Tak, pamiętam, więc jestem! Kiedy odjąć nam pamięć, tracimy nagle własną tożsamość, tracimy orientację, bliskich, co odeszli, Boga samego. I co dalej? Później umiera świat i pamięć... o nas! Najlepszym nośnikiem pamięci pozostaje bowiem wyrządzone nam i w nas dobro. Ono obiecuje nawet niesmiertelność – i tu, i tam. Amen! P.O.

ZMIANA CZASU

– TRZEBA PRZYJNĄĆ, ŻE TAK POWAŻNYCH ZMIAN TO U NAS OD DAWNA NIE BYŁO...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

Jaki On jest kochany! – str. 4

Jednak przemysł – str. 6

Owoce Soboru – str. 8

Odnówić entuzjazm wiary – str. 9

Saints patrons de Pologne – str. 11

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Uroczystość Wszystkich Świętych

Ks. Wiesław Gronowicz

Czy świętość jest rozumiana?

Samo słowo „świętość” budzi wiele skojarzeń, poczynawszy od „świętoszkowości”, typu molierowskiego, do Świętych Pańskich, i należałoby iść aż do świętości samej, to jest do Boga, który jest źródłem świętości.

Na początek postawmy pytanie: co oznacza samo słowo? Wertując słowniki filozofii i teologii napotykamy na ujęcie „świętości”, jako sacrum (łac. sacrum = święte, świętość), a dalej takie wyjaśnienie: sacrum „w filozofii religii: to, co święte, świętość, sakralność; podstawowy w niej termin wprowadzony przez R. K. L. Otto (das Heilige) na oznaczenie tajemniczej, utożsamianej z boskością mocy, która łączy w sobie grozę (mysterium tremendum) i oczarowanie (mysterium fascinans), a objawia się, jako rzeczywistość całkowicie innego

porządku niż rzeczywistość naturalna”.¹

W takim rozumieniu, „świętość” występuje w naukach religioznawczych, dotyczących każdej religii. W tym też kierunku idą tendencje, by rozważać świętość bez odwoływania się do Boga, a co proponował chociażby F. Nietzsche, lansując ideę „śmierci Boga”, którego miejsce powinien zająć człowiek, stając się tym samym Nadczłowiekiem i prawodawcą wszytkiego: „Nadczłowiek jest treścią ziemi. Wasza wola niech rzeknie: nadczłowiek niech będzie ziemi treścią”.²

ciąg dalszy na str. 5

APEL REKTORA PMK DO CZYTELNIKÓW

Wspomóżmy zagrożony Głos Katolicki!

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Drodzy Rodacy.

Kryzys, z którym borykamy się od paru lat w Europie i świecie, także kryzys prasy i czytelnictwa, nie omija niestety także, obecnego w życiu Polonii francuskiej od przeszło pół wieku, naszego „Głosu Katolickiego”.

Mimo nieustannych działań edytorskich i organizacyjnych, i znaczącego finansowego wsparcia ze strony Misji, mimo życzliwości polonijnych duszpasterzy, narasta zadłużenie naszego periodyku wobec Drukarni.

Nie wyobrażam sobie, aby jedyny tygodnik polski we Francji, dokumentujący życie Polonii i naszego Kościoła, głoszący Dobrą Nowinę i uczestniczący w formowaniu postaw kolejnych pokoleń emigracji, towarzyszący od 1959 r. naszej historii, przestał istnieć.

Jeżeli leży Wam na sercu polskość, nasze chrześcijańskie tradycje i dobro emigracyjnej wspólnoty, jej przyszłość tutaj, we Francji, to zrobmy wszystko, by wesprzeć, by ratować „Głos Katolicki”.

Każda, nawet najmniejsza ofiara, każda rada i pomysł, każdy nowy abonament, „prenumerata przyjaciół”, inna forma sponzorowania, każda forma zaangażowania, każdy przejaw przyjaźni są obecnie ważne!

Dziękując dziś za dotychczasowy odzew i okazane wsparcie, apeluję jeszcze raz do Was, Drodzy Rodacy, Drodzy Czytelnicy, nie pozostaniemy obojętni wobec zagrożenia egzystencji, jakie zawisło nad „Głosem Katolickim”! Czekamy na Was! Liczymy na Was!

Ks. inf. Stanisław Jeż - rektor PMK we Francji

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość Wszystkich Świętych

PIERWSZE CZYTANIE

Ap 7,2-4,9-14

Czytanie z Księgi Apokalipsy św. Jana Apostoła

Ja, Jan, ujrzałem innego anioła, wstępującego od wschodu słońca, mającego pieczęć Boga żywego. Zawołał on donośnym głosem do czterech aniołów, którym dano moc wyrządzić szkodę ziemi i morzu: „Nie wyrządzajcie szkody ziemi ani morzu, ani drzewom, aż opieczemy na czołach sługi Boga naszego”. I usłyszałem liczbę opieczonych: sto czterdzieści cztery tysiące opieczonych ze wszystkich pokoleń synów Izraela. Potem ujrzałem wielki tłum, którego nikt nie mógł policzyć, z każdego narodu i wszystkich pokoleń, ludów i języków, stojący przed tronem i przed Barankiem. Odziani są w białe szaty, a w rękę ich palmy. I głosem donośnym tak wołają: „Zbawienie Bogu naszemu, Zasiadającemu na tronie, i Barankowi”. A wszyscy aniołowie stanęli wokół tronu i Starców, i czworga Zwierząt, i na oblicze swe padli przed tronem, i pokłon oddali Bogu, mówiąc: „Amen. Błogosławieństwo i chwala, i mądrość, i dziękczynienie, i cześć, i moc, i potęga Bogu naszemu na wieki wieków. Amen!” A jeden ze

EWANGELIA

Mt 5,1-12a

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Jezus, widząc tłumy, wyszedł na górę. A gdy usiadł, przystąpili do Niego Jego uczniowie. Wtedy otworzył swoje usta i nauczał ich tymi słowami: „Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Błogosławieni, którzy się smucą, albowiem oni będą pocieszeni. Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadają ziemię. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą. Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Błogosławieni jesteście, gdy ludzie wam urągają i prześladowują was, i gdy mówią kłamliwie wszystko złe na was z mego powodu. Cieszcie się i radujcie, albowiem wielka jest wasza nagroda w niebie.” □

Jaki On jest kochany!

Oni miłosierdzia dostąpią: „Najmilsi: Popatrzcie, jaką miłością obdarzył nas Ojciec”.

No właśnie – popatrzmy, jak ten Niebieski Ojciec nas kocha. Nam, słabym grzesznym ludziom, kruchym stworzeniom – On, Najświętszy, Stwórca Wszechświata pozwala do siebie mówić: „Ojciec”, „Tato”, „Tatusiu”. Nas, ludzi, przez wiarę i chrzest, uznaje za swoich synów i córki – nazywa nas swoimi dziećmi. Chce dzielić się z nami swoją miłością nie tylko tutaj, przez kilkadziesiąt lat na ziemi, ale przez całą wieczność. Po zakończeniu ziemskiej wędrówki, nam – którzyśmy Mu zaufali – pozwoli oglądać swoje oblicze.

Co więcej, też nasz, kochany i kochający nas Ojciec nie tylko nam objawia, dokąd chce nas zaprowadzić, ale też pokazuje drogę, którą trzeba iść. Jest to droga, którą najpierw przeszedł Jego Syn – Jezus; droga, którą przeszła Maryja, Matka Syna Bożego i jej przeczysty Oblubieniec św. Józef; droga, którą przeszły niezliczone rzesze świętych: Apostołów, Męczenników, Wyznawców, Dziewic, Zakonników i Matron, starców i młodzieńców, a nawet dzieci. Tę drogę pokonali nasi Święci Patronowie. Tą drogą, prowadzącą do domu Ojca, jest droga błogosławieństw.

Miłość naszego Niebieskiego Ojca wyraża się także w tym, że stawia On sprawę jasno: ta droga jest trudna; ta droga jest stroma; ta droga jest wąska; na tej drodze – na drodze ewangelicznych błogosławieństw – doznaje się ucisku. Ale – skoro tyłu przed wami nią przeszło – zdaje się mówić nasz Ojciec – to i Wam się uda. Mój Syn i Jego Matka, i wszyscy święci nie tylko przeszli tą drogą, ale będąc w moim domu – chcą dziś iść razem z wami, chcą iść przy was.

Droga do nieba, to droga miłosierdzia. „Błogosławieni miłosierni – mówi Pan Jezus – albowiem oni miłosierdzia dostąpią”. „Żeby dostać się do nieba, miłosierdzie czynić trzeba”. Wydarzenie, które pokazuje jak miłosierdzie ogarnia miłosiernego, miało miejsce w Paryżu, w roku 1827. Pewna uboga służąca miała w zwyczaju zamawiać i uczestniczyć w jednej Mszy w miesiącu w intencji dusz czyścicowych. Doświadczona została długą chorobą, w czasie której wiele wycierpiła i wskutek której straciła pracę. Wydała prawie wszystko, co zarobiła. Tego dnia, kiedy wreszcie mogła wyjść, zostało jej już dokładnie tylko na ofiarę na Mszę. Szukając pracy przechodziła obok kościoła świętego Eustachego. Ujrawszy przy ołtarzu księdza, przypomniała sobie, że w tym miesiącu nie zamówiła Mszy za zmarłych, jak miała to w zwyczaju. Ale cóż zrobić? Miała jedynie 20 sous na obiad. „Ostatecznie – powiedziała sobie – Dobry Bóg widzi przecież, że to dla Niego, i nie opuści mnie.” Złożyła, zatem ofiarę na Mszę i uczestniczyła w niej tak pobożnie, jak zawsze. Potem ruszyła dalej, nadal niespokojna. Wciąż była bardzo strapiąca, kiedy zbliżył się do niej jakiś elegancko wyglądający młody człowiek i powiedział: Czy pani szuka posady? Tak, proszę pana

– odpowiedziała. To dobrze! Proszę iść na tę oto ulicę, pod taki a taki numer; sądzę, że znajdzie tam pani pracę, która będzie pani bardzo odpowiadać. I zniknął, nie czekając, aż biedna służąca mu podziękuje. Dochodząc do wskazanego domu biedna służąca zadzwoniła z drżeniem i jakimś łagodnym głosem nakazał jej wejść. Znalazła się naprzeciwko starszej pani o czcigodnym wyglądzie, która zachęcała ją, by przedstawiła swoją prośbę. Madame, dowiedziałam się dziś rano, że potrzebuje pani służącej, i przychodzę zaproponować swoje usługi. Zapewniano mnie, że dobrze będę przyjęta. Kto zatem cię przysłał? – zapytała dama. Młody człowiek – odpowiedziała, którego spotkałam na ulicy. Starsza pani nie potrafiła pojąć, kim mógł być ów młody człowiek. Służąca, podniosłszy wzrok na ścianę, zauważyła portret. Och, proszę pani! – powiedziała. Proszę się dłużej nie zastanawiać: oto właśnie twarz młodego człowieka, z którym rozmawiałam; to z jego polecenia do pani przychodzę. Na te słowa dama wydała okrzyk i kazała ponownie opowiedzieć sobie całą historię: o nabożeństwie do dusz czyścicowych, o porannej Mszy św., o spotkaniu młodego człowieka. Potem rzuciła się biednej dziewczynie na szyję, ucałowała ją, serdeczniej powiedziała: Nie będziesz moją służącą, ale od tej chwili jesteś moją córką. Widziałaś mego jedyne go syna; mego syna, zmarłego dwa lata temu, którego, bez wątpienia, uwolniasz z czyśćca! Bądź, zatem błogosławiona, i pomódlmy się razem za wszystkich tych, którzy cierpią, zanim wejdą do szczęśliwej wieczności.

Rzeczywiście – miłosierdzia dostępują ci, którzy okazują innym miłosierdzie. „Żeby dostać się do nieba – miłosierdzie czynić trzeba”. Okazujemy miłosierdzie – żywym i zmarłym, i tęsknimy za niebem, za świętością. □

ks. kan. Dominik Samulak
Prefekt WSD Diec. Zam-Lub.

Czy świętość jest rozumiana?

ciąg dalszy ze str. 3

Nas interesuje jednak klasyczne, a co za tym idzie, właściwe rozumienie świętości, które nie jest możliwe bez odniesienia go do Boga, będącego samą świętością, a więc nie tyle sacrum, co sanctum.

Zarówno filozofia klasyczna, jak i teologia katolicka, ujmują kategorię świętości, jako transcendencję i immanencję Boga w stosunku do stworzeń. Tylko Bóg jest święty, przewyższając wszelką doskonałość rzeczy stworzonych. Chociaż stworzenia noszą w sobie podobieństwo do Niego i aktem Boskiej woli istnieją, sam Bóg pozostaje zasadniczo różny od stworzenia, bo nie tylko jest dobry, ale jest samym dobrem i źródłem wszelkiego dobra, czyli święty.

Człowiek odkrywając istnienie Boga, poznając Go na sposób ludzki, dojrzewa w swoim człowieczeństwie, poznając jego piękno i niepowtarzalność. Orientując zaś to życie ku poznaniu Dobru, staje się człowiekiem pełniejszym, bogatszym, więcej rozumiejącym, co prowadzi do dojrzewania w miłości, będącej „mądrością serca” Ps 90(89),12).

Podstaw rozumienia świętości należy szukać w Piśmie Świętym. Stary Testament mówiąc o świętości Boga, używa hebrajskiego słowa „qodesz”, – co oznacza: ciąż, oddzielać. W ten sposób chce pokazać, że Jego majestat przewyższa wszystko, co jest wielkie, niedostępne (Wj 19,3–20), że jest samą świętością, jak to czytamy u proroka Izajasza (Iz 6, 1–5). Jest też i inny rys świętości Boga, a mianowicie Jego obecność wśród Swojego Ludu, miłość i przebaczenie (np. Oz 11, gnn).

Nowy Testament przedstawia świętość Chrystusa płynącą z Jego Boskiego pochodzenia. Jest święty, bo jest Synem Bożym i jest w Nim obecny Duch Święty (np. Łk 1, 35; Mt 1,18).

Chrześcijanin jest święty w Chrystusie (1 Kor 1, 2; Flp 1,1). Nie tylko uświęceni, ale i powołani do świętości przez Ducha Świętego, który w nas mieszka (Rz 8, 14nn; 1Kor 3, 16; Ef 2,22). Świętość ta jest skutkiem usprawiedliwienia i uświęcenia przez łaskę uświęcającą, która jest darem. Dar ten to udział w świętości Boga samego, który sam siebie udziela istotowo człowiekowi³. Początkiem tego jest chrzest będący sakramentalnym udzieleniem człowiekowi wiary, nadziei i miłości, które umożliwiają na takiej płaszczyźnie dialog człowieka ze Stwórcą, dziecka z Ojcem, grzesznika z Odkupicielem. Świętość, więc człowieka polega na tym by on sam na drodze przyrodzonych mu władz, to znaczy rozumu i wolnej woli, odpowiadał na ten Boski dar. Jest to poznanie istnienia Boga, tego, kim Bóg jest dla człowieka, czyli sensu jego istnienia, by zjednoczyć się z Dobrem Absolutnym, sprawia to, że człowiek aktem miłości wybiera Dobro, by przylgnąć do Niego, tak jak o tym mówi św. Paweł: „*żyję już nie ja, ale żyje we mnie Chrystus*” (Ga. 2,20). Można to określić,

Michał Anioł – Stworzenie Adama

jako „zatrącenie” swego istnienia w Bogu, by On był poznawany w moim życiu, chodzi tu, bowiem o takie obumieranie siebie samego, aż do całkowitego powierzenia swojej woli, woli Boga.

Jasnym więc staje się akt beatyfikacji czy kanonizacji, którego dokonuje Kościół publicznie stwierdzając, że życie takiego człowieka było życiem całkowicie oddanym Bogu w Chrystusie, tak, iż „ludzie widząc jego uczynki chwaliłi Ojca, który jest w niebie”.

Sprawa świętości to sprawa każdego człowieka, to sprawa jego tożsamości. Chodzi bowiem o szczęście i doskonałość jego istnienia. Pełnia życia ludzkiego jest ciągle przed nim, gdyż ma zaszczepione w głębi swego serca pragnienie Boga i tęsknotę za Nim, jak to wyraził św. Tomasz z Akwinu w Sumie teologicznej: *desiderium naturale vivendi Deum*. Uświadomienie sobie tego pragnienia to początek drogi ku świętości, zaś dalej... piękna aczkolwiek trudna praca nad oczyszczaniem swego człowieczeństwa z niedoskonałości i grzechu. W pracy tej nie jesteśmy jednak osamotnieni. Duch Święty nas wspomaga, byśmy nie biegli na próżno za własnymi tylko mrzonkami. Trzeba więc zacząć od wstąpienia się w głos rozumu, jak zachęca bł. Jan Paweł II: „*istnieje zatem droga, którą człowiek – jeśli chce – może przemierzyć; jej początek stanowi zdolność rozumu do tego by wznosił się ponad to, co przygodne i poszybował w stronę nieskończoności*”⁴ unoszony na „skrzydłach wiary i rozumu” by „przekroczyć próg nadziei” ku świętości swego życia.

□

Ks. Wiesław Gronowicz

1. Mały słownik terminów i pojęć filozoficznych, s 349, Pax W-wa 1983;
2. F. Nietzsche, Tako rzecze Zaratustra ; 3. Zysk i S-ka Poznań 1995, tłum. W. Berent; Por. Mały słownik teologiczny, K. Rahner, H. Vorgrimler; Pax Warszawa 1987 s.459; 4. Fides et ratio ; n.24.

WATYKAN | Z udziałem tysięcy wiernych zgromadzonych na placu św. Piotra w Watykanie, Mszą św. pod przewodnictwem Benedykta XVI, zainaugurowano Rok Wiary. „Pielgrzymka na pustyniach współczesnego świata, w której trzeba nieść tylko to, co istotne... Ewangelia i wiara Kościoła, której jaśniejszym wyrazem są dokumenty II Powołanego Soboru Watykańskiego, podobnie jak też nim jest opublikowany przed dwudziestu laty Katechizm Kościoła Katolickiego” – taką wizję rozpoczynającego się Roku Wiary przedstawił papież w swej homilii.

| Kościół ma dwoje nowych doktorów Kościoła: Hiszpana, szesnastowiecznego kapłana, kaznodzieję i teologa, św. Jana z Avili oraz Niemkę, średniowieczną benedyktyńską mniszkę i mistyczkę, św. Hildegardę z Bingen. Uroczystość ogłoszenia ich doktorami Kościoła odbyła się na Placu św. Piotra. Msza św. pod przewodnictwem Benedykta XVI - była jednocześnie inauguracją sesji zwyczajnej Synodu Biskupów o nowej ewangelizacji.

WARSZAWA | Nowym doktorem honoris causa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie został prezydent Czech Václav Klaus. W uzasadnieniu stwierdzono, że Senat pragnie w ten sposób „wyrazić szacunek i uznanie dla działalności Pana Prezydenta Czech za jego krytyczną refleksję naukową (ekonomiczno-społeczną) nad procesem integracji europejskiej, odważne występowanie przeciwko ograniczaniu wolności gospodarczej, nadmiernemu

interwencjonizmowi państwowemu, ograniczaniu wolności osobistej, społecznej i politycznej przez wszelkie struktury gospodarcze, polityczne, w wymiarze wewnątrzpaństwowym, a zwłaszcza międzynarodowym, doprowadzenie do pokojowego podziału państwa czesko-słowackiego i dbałość o to, by mimo istnienia wielu napięć i antagonizmów, stosunki między obu narodami układały się wzorowo oraz za wytrwałość na drodze poszukiwań naukowych w obszarze ekonomii i harmonijne godzenie funkcji polityka i naukowca”.

STALOWA WOLA | Biskup pomocniczy diecezji sandomierskiej Edward Frankowski po ukończeniu 75. roku życia złożył rezygnację z pełnienia posługi na ręce Ojca Świętego. Została ona przyjęta, o czym poinformowała Nuncjatura Apostolska w Polsce. Bp Frankowski prowadził szeroko zakrojoną działalność społeczną. Bronił praw ludzi pracy, szczególnie podczas strajku w 1988 r. w Hucie Stalowa Wola. Jako duszpasterz ludzi pracy organizował pomoc i obronę działaczy opozycji represjonowanych przez władze komunistyczne, szczególnie w stanie wojennym. Wspierał tworzącą się „Solidarność” w Hucie Stalowa Wola i w Regionie Ziemia Sandomierska. W latach 1980–92 pełnił posługę kapłana NSZZ „Solidarność”. Był represjonowany przez władze PRL. IPN w 2004 r. przyznał mu status pokrzywdzonego przez system komunistyczny. Jest Honorowym Członkiem NSZZ „Solidarność”, został także odznaczony Wielkim Krzyżem Orderu Odrodzenia Polski.

□

Jednak przemysł

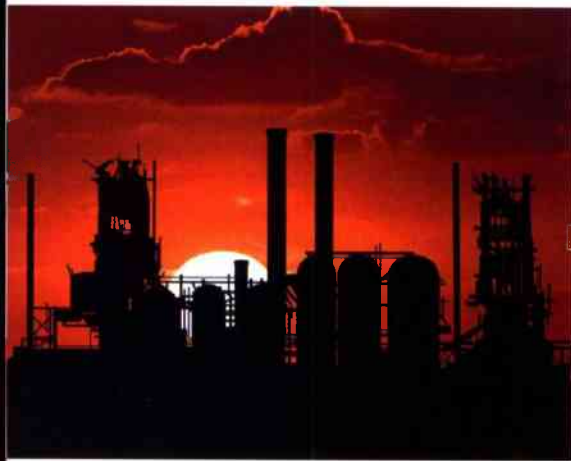
Robert Gwiazdowski

Europejski komisarz ds. przemysłu i przedsiębiorczości Antonio Tajani postanowił powrócić do polityki przemysłowej.

Nie opartej na „innowacyjności”, „zrównoważonym rozwoju” i „społecznej odpowiedzialności biznesu”, tylko na starej, kapitalistycznej produkcji. Przemysł bowiem nam nie przystoi. Kojarzy się z „brudnymi” technologiami, marnotrawieniem zasobów i degradowaniem środowiska naturalnego, tak ważnego dla różnych gatunków ptaków, gadów i innych stworzeń Boskich, a niszczonego przez człowieka, który – jako jedyny w tym towarzystwie – pod ochroną ekologów nie pozostaje. W ostatniej dekadzie udział przemysłu w światowym PKB ciągle spadał. W 2011 r. w Polsce wynosił 33 proc., w Niemczech – 28,6 proc., Hiszpanii – 25,8 proc., Włoszech – 24,7 proc., Wielkiej Brytanii – 21,4 proc., USA – 19,2 proc., we Francji – 18,8 proc.

Jak to zmienić? Przez „silne wsparcie” dla rozwoju badań oraz pomoc europejskim małym i średnim przed-

siębiorstwom we wchodzeniu na międzynarodowe rynki. W jaki sposób urzędnicy z Komisji Europejskiej mogliby pomóc? Nie przeszkadzając! Co jest największą przeszkodą dla europejskich małych i średnich przedsiębiorstw we wchodzeniu na międzynarodowe rynki? Koszty działalności. W Europie wszystko jest drogie. Więc Europejczycy przenoszą działalność do Azji. Bo tam nie mają ubezpieczeń społecznych, nie trzeba odprowadzać żadnych składek emerytalnych, praca jest zatem tańsza. Nie mają też pakietu klimatycznego, więc nie muszą płacić drożej za prąd wytwarzany przez wiatraki – mają go taniej z elektrowni węglowych. Kiedyś wiatraki służyły Europejczykom do mielenia zboża. Potem zastąpiły je młyny na prąd – bo były bardziej wydajne. Dziś mamy mieć znów wiatraki – tym razem do produkcji prądu, bo tak jest co prawda mniej wydajnie, ale za to czysto. Dlatego w ramach „nowej polityki przemysłowej” urzędnicy z Brukseli będą promować takie branże, które będą w stanie pogodzić tworzenie nowych miejsc pracy w przemyśle z ochroną środowiska. Próbował już Barack Obama. Z dwóch firm, które otrzymały od rządu dotacje na produkcję „odnawialnej energii”, jedna już zban-

Z KRAJU

- Prezydent Czech Vaclav Klaus przebywał w Polsce z pożegnalną wizytą. Klaus kończy obecnie swą drugą i zarazem ostatnią kadencję. W styczniu 2013 r. w Republice Czeskiej odbędą się pierwsze bezpośrednie wybory prezydenckie. Będąc w Krakowie Klaus złożyła kwiaty na sarkofagu Lecha i Marii Kaczyńskich na Wawelu.
- „Świat i Polskę czeka kolejny trudny rok. Naczelnym celem, przed którym stoi władza, to chronić ludzi przed skutkami kryzysu” – takie stwierdzenie znalazło się w tzw. „drugim exposé” premiera Tuska. Premier zapowiedział inwestycje rzędu 220 mld zł w łupki, energetykę, drogi, kolej i w gospodarkę z wykorzystaniem BGK, co pozwoli utrzymać tempo wzrostu. W sprawie bezpieczeństwa społecznego, premier zapowiedział pomoc rodzinie przez wydłużenie urlopu macierzyńskiego do roku z zasiłkiem odpowiadającym 80 proc. wynagrodzenia.
- Sejm udzielił wotum zaufania rządowi. „Za” głosowało 233 posłów, 219 było przeciw.
- obrońcy życia odnieśli sukces. Postowie będą pracować nad zakazem aborcji ze względów eugenicznych. 189 posłów poparto przestanie do dalszych prac projektu zaostrzającego ustawę aborcyjną. Projekt « palikociarzy » liberalizujący ustawę zaś odrzucono. Zakaz aborcji ze względów eugenicznych poparta także grupa posłów PO. Jednak po kilku dniach, na skutek nacisków kierownictwa partii, postowie Platformy zaczęli się z pomysłu wycofywać.
- O tym, że «prezydent był zbulwersowany, bo ktokolwiek godzi w ten kompromis dotyczący spraw aborcyjnych, próbuje wysadzić Polskę w powietrze» poinformował Tomasz Natęcz. Komentarz Tomasz Terlikowski: «Natęcz ostro i jednoznacznie potępił, w imieniu podającego się za katolika prezydenta Komorowskiego, tych, którzy chcą zakazać zabijania dzieci z zespołem Downa».

- Ok. 4 tys. osób uczestniczyło w Marszu dla Życia i Rodziny, który po raz pierwszy przeszedł ulicami Krakowa. Młodzież niósła przepisany na 100-metrowym materiale dokument Kościoła katolickiego o wartości życia ludzkiego i godności jego przekazywania „Donum Vitae” – „Dar Życia”.
- Tusk zadeklarował, że do końca roku Platforma Obywatelska przygotowuje projekt ustawy o in vitro.
- Wicepremier, szef psl Pawlak zwrócił się do premiera Tuska, by Rada Ministrów uchyliła rozporządzenie ministra sprawiedliwości Gowina w sprawie reorganizacji 79 małych sądów rejonowych.
- Tusk powiedział, że w najbliższym czasie ruszy kampania informacyjna z jego udziałem, podczas której będzie jeździł po Polsce. Zna już odpowiedź na pytanie – jak żyć?
- Instytut Pamięci Narodowej przygotowuje przewodnik „Czerwona mapa Warszawy”. Chce spopularyzować wiedzę na temat obecności sowieckiego i polskiego aparatu bezpieczeństwa w stolicy w latach 1944–56. O informację w tych sprawach zwrócono się także do społeczeństwa.
- Minister spraw wewnętrznych Cichocki poinformował, że odejście ze stanowiska dwóch wiceszefów Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest «wewnętrzną sprawą organizacyjną».
- Organizatorzy „Marszu Niepodległości” zgłosili do stołecznego ratusza zgromadzenie publiczne na 11 listopada, w dniu Narodowego Święta Niepodległości. Osobny marsz chce organizować prezydent.
- Skandal z pogrzebami? Jak się okazuje, rząd nie zdecydował się na bezpłatne usługi Polskiej Izby Pogrzebowej przy pochówkach ofiar katastrofy smoleńskiej. Wybrana została firma pogrzebowa, której szefem jest były współpracownik komunistycznej Wojskowej Służby Wewnętrznej. Pieniądze, jakie otrzymała firma

na zakup trumien przekraczały znacznie ich koszt.

- Najwyższa Izba Kontroli przyjrzy się ekranom akustycznym, stawianym wzdłuż autostrad, także w szczyrny polu. Postowie chcą w tej sprawie wyjaśnień.
- Policja chce zlikwidować 220 z 690 posterunków w całym kraju, a policjantów z tych posterunków przenieść do komend powiatowych.
- W krakowskich Sukiennicach otwarto sklep Carrefour Express. „Krakowskie Sukiennice to tradycyjne miejsce handlu, otwarcie więc placówki handlowej w tej lokalizacji jest odpowiedzią na potrzeby turystów, którzy oprócz pamiątek mają potrzebę zrobienia szybkich, niedużych zakupów” – tłumaczył rzecznik Carrefoura.
- Coraz większym poparciem cieszy się społeczna akcja „Husaria pod pałac”. Jej twórcy chcą, by husarze zaciągali wartę honorową przy Pałacu Prezydenckim.
- Jeden z najważniejszych ludzi polskich służb specjalnych Mordaszewski, kandydat na wiceszefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, jest wymieniany jako jeden z liderów sekty Bractwa Zakonnego Himawanti. To jedna z najbardziej kontrolowanych antykatolickich sekt.
- Jagnięcina podhalańska została wpisana na listę produktów regionalnych, których nazwa jest zastrzeżona w całej Unii Europejskiej. Mięso jagnięce jest 36. polskim produktem na unijnej liście.
- W Pradze odnaleziono naczynia z Orłem Białym, które mogły należeć do ostatniego ambasadora II RP w III Rzeszy. Zastawa jest zapakowana w kilka pudeł, które stoją w magazynach czeskiej wytwórni filmowej na Barrandovie. Za czasów komunistycznej Czechostowacji służyła jako rekwizyt w filmach, których akcja rozgrywała się w arystokratycznych dworach. msz poczyni starania o jej zwrot. □

krutowała, a druga zbankrutuje niebawem. To będzie „trzecia rewolucja przemysłowa”. Lansuje ją niejaki Jeremy Rifkin, który doradzał Nicolasowi Sarkozy'emu i Angeli Merkel. Może Frau Merkel nie będzie chciała skończyć tak samo jak Sarkozy i pogoni pana Rifkina?

Nie tak dawno w wywiadzie przeprowadzonym przez „Wyborczą”, stwierdził on pod adresem polskiej gospodarki, iż „jeżeli nie zaczniecie szybko skracać czasu pracy, za kilka lat inni pójdą do przodu, a wy pozostaniecie krajem przemęczonych, mało wydajnych, źle opłacanych, sfrustrowanych ludzi...”. Jak z tego widać, „trzecia rewolucja przemysłowa” ma się opierać na tym, że będziemy mniej pracować. To super – Hiszpanie powinni być liderami tej rewolucji, bo już ponad 25 proc. z nich nie pracuje w ogóle. Nie wiedzieć tylko dlaczego się tym martwią? Czyżby nie czytali Rifkina? I nie słuchali Tajaniego? Bogactwo bierze się z pracy! Nowe technologie mają sens tylko wówczas, gdy tworzą jakąś wartość dodaną. A nie dlatego, że są nowe. Wynalezienie na początku XIX w., w czasie „pierwszej rewolucji przemysłowej” krosna z napędem pozwoliło na masową produkcję tkanin. Operatorzy krosien ręcznych stracili miejsca pracy. Ale zyskali je ci, którzy zaczęli produkować krosna z napędem i inne maszyny parowe. □

za: Gość Niedzielny

Pokojowa Nagroda Nobla przyznana Unii!

W czasie gdy Europa i społeczeństwa takich jej członków jak Grecja, Hiszpania, Włochy, Portugalia czy Irlandia doświadczają niespotykanego od prawie stu lat kryzysu ekonomicznego, wynikającego z wprowadzenia w Unii wspólnej waluty – euro i dopuszczenia do niekontrolowanej, spekulatywnej i bezkarnej działalności sektora bankowego, norwescy jurorzy Pokojowego Nobla fundują urzędnikom z Brukseli... Pokojową nagrodę!

Laureatem Pokojowej Nagrody Nobla została w tym roku... Unia Europejska(!), która „... od 60 lat decydująco przyczynia się do procesu pokoju, pojednania, demokracji i praw człowieka w Europie” – głosi werdykt norweskiego Komitetu Noblowskiego. Nagroda wynosi ok. 930 tys. euro.

Zamiast komentarza zamieszki w Lizbonie!

W Lizbonie, pod siedzibą parlamentu, doszło ostatnio do ostrych starć demonstrantów z policją. W prawie 3-tysięcznym zdesperowanym tłumie przeważali młodzi członkowie tzw. ruchu oburzonych, a także bezrobotni.

Zamieszki poprzedziło stworzenie kordonu, którym manifestanci otoczyli budynek parlamentu. W broniących dostępu do obiektu policjantów najpierw rzucano petardami, a następnie butelkami. Kilku protestujących po sforsowaniu barierki bezpieczeństwa starło się z funkcjonariuszami. Przed północą protestujący przenieśli się pod zlokalizowaną nieopodal parlamentu siedzibę premiera Portugalii, gdzie doszło do kolejnych zamieszek. □

ZE ŚWIATA

- Bł. Jan Paweł II będzie patronował słowackim ratownikom górskim. Uroczystość poświęcenia sztandaru odbyła się 21 października w Terchowej.
- W wyborach parlamentarnych na Litwie opozycyjna Partia Pracy zdobyła 20% głosów, a Partia Socjaldemokratyczna – 18%. Na trzecim miejscu są współzrządcy dotychczas konserwatyści Chrześcijańscy Demokraci – 15%. Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – 6%. AWPnL po raz pierwszy w historii przekroczyła próg wyborczy.
- Kierowana z Kremla partia Jedna Rosja z dużą przewagą wygrała wybory lokalne, które odbyły się w niektórych regionach Federacji Rosyjskiej.
- Polityka spójności może być ofiarą cięć budżetowych, co grozi tym, że Parlament Europejski przegłosuje zmiany oznaczające 6,5 miliarda euro mniej dla Polski.
- Rząd brytyjski wycofa się ze współpracy z UE w ramach Europejskiego Nakazu Aresztowania (ENA).
- Premier Hiszpanii Rajoy ostrzegł przed oderwaniem się Kraju Basków i Katalonii od Hiszpanii. W dniu hiszpańskiego święta narodowego 65 tys. osób wyszło na ulice Barcelony, domagając się – wbrew umacniającym się szczególnie w Katalonii tendencjom separatystycznym – zachowania jedności kraju.
- Brytyjski premier Cameron i szef szkockiego rządu Salmond podpisali porozumienie, zgodnie z którym zorganizowane zostanie referendum ws. niepodległości Szkocji.
- W 70. rocznicę powstania Ukraińskiej Powstańczej Armii na ulice wyszli jej zwolennicy i przeciwnicy. W Kijowie nacjonalistyczna partia Swoboda zorganizowała marsz pamięci UPA, prowadząc kilka tysięcy zwolenników.
- Ministrowie spraw zagranicznych UE pozostawili na innej „czarnej liście” szefa msz Białorusi Makieja.
- 13 lutego Wielka Izba Trybunału Praw Człowieka zajmie się skargą katyńską. 17 sędziów będzie rozpatrywać apelację strony polskiej od wyroku, który zapadł 16 września.
- Parlament Bułgarii złagodził przepisy dotyczące nadawania bułgarskiego obywatelstwa. Zgodnie z przyjętą nowelizacją o stymulowaniu inwestycji zagranicznych np. obywatelstwo tego kraju można otrzymać po zainwestowaniu 200 tys. lewów.
- Irak uzgodnił zakup w Czechach 28 samolotów L-159 w wersji bojowej i szkolnej za 1 mld dolarów.
- Katolicy biskupi i grupy pro-life zarzucają wiceprezydentowi USA, Biden'owi, że skłamał twierdząc, iż tzw. Obamacare (ustawa zdrowotna autorstwa Obamy) nie nakłada na instytucje katolickie obowiązku finansowania antykoncepcji. Takie twierdzenie padło z jego ust podczas debaty z republikańskim kandydatem na wiceprezydenta, Ryan'em.
- Pozew przeciw Madonnie złożyła grupa rosyjskich prawosławnych. Żądają oni 333 mln rubli (33 mln zł) odszkodowania za straty moralne. Chodzi o koncert piosenkarki w Moskwie, na którym miały miejsce tańce na krzyżu i propagowanie homoseksualizmu. Podczas koncertu Madonna apelowała o podniesienie rąk z różowymi bransoletkami, które były rozdawane przed występem i miały być symbolem solidarności z homoseksualistami i lesbijkami.
- Arcybiskup Sarajewa, kard. Puljić podczas spotkania z przewodniczącym Rady Europejskiej w Brukseli, Rompuyem mówił o narastającym problemie dyskryminacji katolików w Bośni i Hercegowinie.
- Unia Europejska kolejny raz rozszerzyła sankcje nałożone na reżim syryjski prezydenta Asada.
- Turecki minister ds. europejskich Bagis wezwał UE do przyjęcia uchodźców z ogarniętej wojną domową Syrii.
- Amerykański gen. Allen, obecny dowódca sił ISAF w Afganistanie, od 2013 roku będzie naczelnym dowódcą połączonych sił zbrojnych NATO w Europie.
- Rosyjska komisja śledcza poinformowała, że obaj piloci samolotu, który w zeszłym miesiącu rozbił się na Kamczatce, byli pod wpływem alkoholu.
- Maksim Bakijew, syn obalonego ponad dwa lata temu przez społeczną rewoltę prezydenta Kirgizji, został aresztowany w Londynie na żądanie Kirgizji i USA, które ścigają go za „ciężkie przestępstwa”.
- Przywódcy muzułmańskiej rebelii na Filipinach podpisali ze stroną rządową porozumienie pokojowe, które określa etapy zakończenia do 2016 r. krwawego konfliktu, w którym w ciągu ponad 40 lat zginęły dziesiątki tysięcy ludzi.
- Siedem chińskich okrętów zauważono w pobliżu japońskich wód terytorialnych, niedaleko Okinawy. Ma to związek z konfliktem na linii Tokio-Pekin o wyspy na Morzu Wschodniochińskim.
- Były król Kambodży Sihanouk zmarł w Pekinie w wieku 89 lat. We
- We Francji zmarł Claude Cheysson, socjalista i były minister spraw zagranicznych Francji za rządów prezydenta Mitterrand. Miał 92 lata.
- Po raz pierwszy w historii protestanci przestali stanowić większość w amerykańskim społeczeństwie. Z badań wynika, że protestanci stanowią dziś 48% społeczeństwa, choć w 2007 r. było ich jeszcze 53%. Liczba katolików, zasilanych przez imigrację z Ameryki Łacińskiej się nie zmieniła i wynosi 22%. Natomiast do prawie 20%, z 15,3% przed pięciu laty, wzrosła liczba ludzi nie deklarujących przynależności do żadnego kościoła.
- 10 najbardziej zakorkowanych miast Europy: 1. Stambuł (Turcja), gdzie przez korki czas przejazdu wydłuża się o 57%, 2. Warszawa (Polska) – 45%, 3. Marsylia (Francja) – 42%, 4. Palermo (Włochy) – 40%, 5. Rzym (Włochy) – 34%, 6. Paryż (Francja) – 34%, 7. Stuttgart (Niemcy) – 33%, 8. Bruksela (Belgia) – 33%, 9. Hamburg (Niemcy) – 32%, 10. Sztokholm (Szwecja) – 30%. □

Owoce Soboru

O rewolucji w Kościele, pierwszej Mszy posoborowej i „partyzantce” liturgicznej z ks. Henrykiem Bolczykiem rozmawia Jacek Dziedzina (Gość Niedzielny).

Jacek Dziedzina: W czerwcu 1962 r. otrzymał Ksiądz święcenia, a już w październiku rozpoczęły się obrady soboru, który mocno przewietrzył Kościół. Świeżo upieczony wikary przeżył szok?

Ks. Henryk Bolczyk: – Początki soboru były raczej wielką niewiadomą. Właściwie nie spodziewaliśmy się żadnych rewelacji. Jeszcze na początku studiów w seminarium mój profesor z historii Kościoła, słysząc zapowiedź zwołania soboru, na wykładzie podzielił się wątpliwościami, czy sobór w ogóle się odbędzie. A jeśli się odbędzie – mówił – to nie ma co spodziewać się czegoś wielkiego, bo przecież ci biskupi to w większości diadki, więc trudno będą mieli wysiedzieć tyle godzin. Pewnie będą robić wszystko, żeby to się jak najszybciej skończyło – takie uwagi profesora zostały mi w pamięci.

Jaki obraz Kościoła wyniósł Ksiądz z seminarium?

– Można by go nazwać *societas perfecta* – spoteczność doskonała. To znaczy Kościół jest czymś tak doskonałym, że jak chcesz się zbawić, to wejdź do niego, tam wszystko jest gotowe, musisz się tylko w nim odnaleźć. Natomiast sobór odwrócił kierunek – zaczął pytać sam siebie, czy to Kościół potrafi pójść w zmieniający się świat i być dla ludzi wiarygodny w nowych warunkach. W seminarium ten element misyjności był mało obecny. A to, co na wykładach z teologii pastoralnej nam mówili, to aż wstyd powtarzać: wykłady o ogłoszeniach parafialnych, o chodzeniu po kolędzie i odpowiednim traktowaniu ludzi, kiedy przychodzą do kancelarii parafialnej. Takie tylko tematy pamiętam, a gdzie ta teologia pastoralna? W ogóle jej nie było.

Nie miał Ksiądz poczucia, że uczył się „innego” Kościoła, a tu nagle okazało się, że idzie jakieś nieokreślone „nowe” (choć w rzeczywistości był to powrót do źródeł chrześcijaństwa)?

– Pamiętam, jak siedziałem w konfesjonale, czytając w „Znaku” pierwsze zdania konstytucji dogmatycznej o Kościele „*Lumen gentium*”. Nie było tam jedynej definicji Kościoła. Przeczytałem, że Kościół jest w Chrystusie sakramentem, czyli znakiem zjednoczenia z Bogiem i ludźmi. W tym obrazie Kościoła były też liczne obrazy biblijne: że jest organizmem, ciałem Chrystusa, budowlą... I to mnie bardzo wzruszało, bo to był inny Kościół niż ten, który ja wyniosłem z seminarium, ze studiów, który był właśnie *acies bene ordinata*, idealnie poukładany, czyli bardziej przypominał instytucję doskonałą, idealnie zorganizowane wojsko.

Jak Ksiądz wspomina czas oczekiwania na efekty sesji soborowych? W Polsce zainteresowanie tym wydarzeniem było chyba mniejsze niż na Zachodzie?

– Byłem zbudowany tym, że Kościół w Polsce odpowiadał na sobór ogromnie rozbudowaną akcją adoracyjną, modlitewną. To zapadło mi w pamięci bardzo wyraźnie. W parafii w Lipinach, gdzie 50 proc. mieszkańców pracowało w kopalni, a drugie 50 proc. w hucie, w czasie trwających w Rzymie sesji soborowych ludzie przychodzili na nocne adoracje. I w każdej godzinie kościół był wypełniony ludźmi! Niektóre godziny były tak ułożone, żeby ci, którzy szli na szychotę, mieli godzinę adoracji albo przed nią, albo tuż po wyjściu z zakładów pracy, np. wczesnym rankiem. Nikt nie wiedział za bardzo, co się będzie działo na tym soborze. Nawet ci, którzy myśleli, że jako jedyni wiedzą, byli pierwszymi, którzy się musieli zawstydić, że jednak nie wszystko wiedzą. Mam na myśli m.in. kard. Ottavianiego, szefa ówczesnej Kongregacji Świętego Oficjum (dzisiejsza Kongregacja Nauki Wiary – J.Dz.). On miał gotowe schematy, przygotowane ojcom soborowym do dyskusji, ale one wszystkie odpadły w pierwszej turze. I chyba to było największą taską tego soboru, że ci pewniacy, którzy wiedzieli, co robić, musieli się po drodze zawstydić, bo Duch Święty nieco inaczej pokierował ojcami soborowymi. Pamiętam też własnego biskupa, Herberta Bednorza, jednego z ojców soborowych, który zwykł mówić, że myśmy na tym soborze zaczęli od tego, na czym się naj-

piej znamy, czyli od liturgii.

A mnie się z czasem wydało, że to nie chodzi o to, że w tej dziedzinie jesteśmy najlepsi, ale o zrozumienie istoty, że Kościół wyraża się w liturgii, on się rodzi z niej i całą działalność swoją ma sprowadzić do liturgii. To było odkrycie i nie wiem, czy przed soborem każdy biskup umiałby powiedzieć, że liturgia jest źródłem i szczytem. Cała nasza działalność kościelna sprawdza się dopiero wtedy, gdy wyraża się w liturgii. Myślę, że to do dzisiaj jest niespełniony postulat soborowy. Nie ma innego źródła bycia Kościołem jak liturgia. To trzeba stale odkrywać. I dlatego można powiedzieć, że nikt nie wiedział przed soborem, w jakim kierunku to pójdzie. To była piękna niespodzianka, zmieniająca świadomość najpierw samych pasterzy, a po nich księży i świeckich.

Liturgia była też pierwszym polem doświadczalnym tych zmian. Pamięta Ksiądz swoją pierwszą Mszę w nowym rycie?

– Tak, ale okoliczności też były nietypowe. Odprawiałem ją w hali gimnastycznej w Austrii, obok nas stały kozły i inne sprzęty gimnastyczne. Byliśmy wtedy z dziesięcioma innymi kapłanami ze Śląska na międzynarodowym tygodniu sportowym dla księży. I wtedy zostaliśmy postawieni przed faktem dokonanym: podano nam modlitwy koncelebransów i nagle znaleźliśmy się po raz pierwszy w sytuacji koncelebrzy we Mszy, do tego w nietypowej przestrzeni. I odprawialiśmy Mszę w języku niemieckim. To wydarzenie pokazało nam, że odnowa soborowa, która zaczęła się od liturgii, dopuszcza inne też przestrzenie sprawowania sakramentów zbawienia, nie tylko w świątyni, ale że to, co się dzieje w kościele, ma przenikać wszystkie dziedziny, miejsca, w których człowiek żyje. Tam właśnie zaczęliśmy się namacalnie przekonywać, że ten sobór idzie ku ludziom i ku temu, czym żyją.

A Ksiądz wiedział w ogóle, jak się zachować przy ołtarzu?

– Przed Mszą dali nam podstawowe informacje: że koncelebrans wykonuje mniej ruchów, ma mniej spraw, o których musi pamiętać, a jakby się zagapił, to może w lewo czy prawo spojrzeć na kolegów i szybko się poprawić.

A pierwsze posoborowe Msze w Polsce?

– W moim przypadku były to przede wszystkim spotkania w Krościenku nad Dunajcem. Byliśmy zachęcani przez ks. Blachnickiego, który już wprowadzał nas, księży zaangażowanych w ruchy odnowy, w teologię i zmiany soborowe.

Wiadomo jednak, że aż do początku lat 70. był w Polsce problem z odprawianiem Mszy po polsku, bo nie było jeszcze nowego mszału. Biskupi celowo nie nadążali za zmianami?

– To był nie tyle ich opór, ile świadomy poślizg, przedłużony dodatkowo tym, że mieliśmy trudności z publikacją tekstów liturgicznych, z dostępem do druku. Ale też kard. Wyszyński nie spieszył się, był świadomy, jak przy okazji złe rozumianej odnowy soborowej na Zachodzie wiele rzeczy zostało zniszczonych, m.in. figury świętych, ale i całe wnętrza świątyni, które zwyczajnie ogołococono z tradycji. Ludzie nagle zaczęli się gubić w tej nowej liturgii. Ale polscy biskupi, choć byli ostrożniejsi, to troszczyli się o to, by przygotować zmiany. Zanim zaczęliśmy oficjalnie odprawiać w nowym rycie, uczestniczyliśmy w spotkaniach ogólnodiecejalnych, w czasie których księża

Rozważania różańcowe (tajemnice światła)

ks. Bogdan Michalski PDM Warszawa

Odnówić entuzjazm wiary*Wiara gromadzi nas przy ołtarzu, gromadzi nas na modlitwie, także tej różańcowej, pozwala nam słuchać i kontemplować słowa Jezusa.*

Taka wiara to skarb i chcemy się nim dzielić. Niech uczestnictwo w różańcowej modlitwie, razem z naszą Matką, Panią Różańca św., uzdolni nas do radosnego i skutecznego przekazywania wiary. Właśnie w tym Roku Wiary, jaki rozpoczęliśmy tak niedawno w Kościele, zapraszamy czytelników „Głosu Katolickiego” do wspólnej modlitwy różańcowej, rozważając tajemnice światła. Intencją tej maryjnej modlitwy, ogarnijmy szczególnie tych, którzy poświęcają się postudze głoszenia Ewangelii w krajach misyjnych.

1. Chrzest Jezusa w Jordanie

Jezus przyjął od Jana chrzest w Jordanie. Gdy wychodził z wody, „z nieba odezwał się głos: «Tyś jest mój Syn umiłowany, w Tobie mam upodobanie»” (Mk 1,9.11). Jezus, niewinny i bezgrzeszny stanął między grzesznikami. A głos z nieba potwierdził Jego synostwo. Jan widział zstępującą gotębicę i zaświadczył: Ten jest Barankiem Bożym. Niech wiara nasza i słowa nasze zawsze wskazują na Jezusa, Odkupiciela świata.

2. Wesele w Kanie

Jezus przemienił wodę w wino, czym „objawił swoją chwałę i uwierzyli w Niego Jego uczniowie” (J 2,11). Goście weselni pili wino, ale nie wiedzieli o jego cudownym pochodzeniu. Uczniowie widzieli cud i umocniła się ich wiara. Niech Pan pozwoli nam dostrzec Jego cudowne działanie w codziennych zdarzeniach naszego życia.

3. Głoszenie Królestwa Bożego i wezwanie do nawrócenia

„Jezus przyszedł do Galilei i głosił Ewangelię Bożą. Mówił: «Czas się wypełnił i bliskie jest królestwo Boże. Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię!»” (Mk 1,14-15). Królestwo Boże i nawrócenie są

wewnętrznie związane. Trzeba porzucić drogę grzechu, uwierzyć w obietnice głoszone przez Jezusa, aby wejść w krąg królowania Boga. Największa obietnica to Jego zmartwychwstanie, które jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania. Kto uwierzy, będzie miał życie wieczne! Niech Pan nas umocni w naszym nawracaniu się każdego dnia i w wiernym kroczeniu drogami Jego Ewangelii.

4. Przemienienie na górze Tabor

Jezus wziął ze sobą Piotra, Jakuba i Jana, zaprowadził ich na wysoką górę. „Tam przemienił się wobec nich: twarz Jego zajaśniała jak słońce, odzienie zaś stało się białe jak światło” (Mt 17,2). Kto idzie z Jezusem, dojdzie z nim aż na Górę Przemienienia. Nie tylko zobaczy blask bóstwa Jezusa, ale i serce jego zostanie przemienione z wątpiącego w wierzące. Obyśmy potrafili iść

z Jezusem, nawet gdy się nam wydaje, że droga, na którą nas wprowadza, jest ciężka i wiedzie pod górę. To nic, że obok rozległe doliny i łagodne ścieżki. Na górze czeka nas cud przemiany.

5. Ustanowienie Eucharystii

„Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba. Jeśli kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki. Chlebem, który Ja dam, jest moje ciało za życie świata” (J 6,51). Na każdej Mszy św. styszymy, jak kapłan powtarza słowa Jezusa wypowiedziane w Wieczerniku: „To jest Ciało moje”. Jesteśmy zaproszeni do spożywania Chleba dającego życie wieczne. To jest cud miłości, która jest stale obecna i uczestników cudu obdarza nieśmiertelnością. Obyśmy karmili się Ciałem Jezusa przez całe życie, a braci i siostry nasze potrafili zaprosić na „uczcie życia”. □

fot. T. Różański

Pielgrzymka do Ziemi Świętej w Roku Wiary*Odpowiadając na apel Ojca Świętego Benedykta XVI, Polska Misja Katolicka organizuje Pielgrzymkę do Ziemi Świętej.***Piątek 12 kwiecień – poniedziałek 22 kwiecień 2013**

Sięgamy do samych korzeni naszej Wiary, kiedy stajemy w miejscach: gdzie Panu Jezus się narodził, gdzie żył, gdzie nauczał, gdzie umarł i gdzie zmartwychwstał! Betlejem, Jerozolima, Jerycho, Nazaret, Kana, Genezaret, Kafarnaum, Góra Tabor i Góra Karmel.

Koszt pielgrzymki 1375 € - obejmuje: przelot samolotem,

transfery, hotele, trzy posiłki dziennie, wstępy i ubezpieczenie.

Jako, że liczba miejsc jest ograniczona, udział w Pielgrzymce zależy od kolejności zgłoszeń. Zapis w Polskiej Misji Katolickiej: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris; tel. 01 55 35 32 37 (podając dane osobowe: nr paszportu, adres, telefon bądź e-mail i wpłacając kwotę 500 € -czek wystawiamy na „Aumônerie Polonaise” z dopiskiem: „Ziemia Święta 2013”). □

byli bardzo szczegółowo pouczeni, wprowadzeni. Była też tzw. pokazowa Msza święta, celebrowana pod kierunkiem liturgistów, którzy uczyli nas wszystkich szczegółów. Najwcześniej, dzięki inspiracji ks. Blachnickiego, odprawiałem Msze św. w nowym rycie, korzystając z tekstów odbitych na fotokopiach. Przy parafii Mariackiej w Katowicach miałem duszpasterstwo młodzieży. W domu parafialnym w kaplicy mogłem odprawiać dla nich Mszę w języku polskim i do tego z zespołem beatowym. Działo się to za akceptacją proboszcza ks. Czesława Domina.

Ale bez akceptacji bp. Herberta Bednorza.

– Tego ja nie musiałem wiedzieć (śmiech). Dlaczego uważałem, że nie robię żadnego przestępstwa? Otóż od ks. Blachnickiego dowiedziałem się, że istnieje zgoda na korzystanie we Mszy św. z tzw.

tekstów studyjnych w małych grupach, dla małych wspólnot. A więc to nie była żadna partyzantka. Miałem małą grupę, młodzież, i celebrowałem Mszę św., korzystając z takiej fotokopii.

No ale biskup w końcu i tak nakrył „postępową” ekipę z Mariackiej – w czasie Mszy dla całej parafii.

– To był już rok 1970, a ciągle nie było jeszcze oficjalnie celebracji w języku polskim. Miał przyjechać biskup, by ogłosić, że nasz proboszcz ks. Czesław Domin zostanie biskupem sufraganiem. I było tak: ks. Ryszard Anczok odprawiał Mszę po polsku, ks. Ludwik Czyż miał pilnować i dać znać, kiedy biskup się pojawi – żeby Anczok zdążył przejść na łacinę – a biskup nominat Czesław Domin siedział w konfesjonale, ja natomiast przygotowywałem mowę przywitalną.

ciąg dalszy na str. 10...

Dziennikarze na Jasnej Górze

Władysław Trzaska – Korowajczyk

13 października na Jasnej Górze odbyła się I Pielgrzymka Katolickiego Stowarzyszenia Dziennikarzy. Inicjatorem i głównym organizatorem, przy udziale również Zarządu Głównego, był Oddział w Łodzi KSD Na Pielgrzymkę zaproszono również żurnalistów z Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Przyjechało ich sporo z samym prezesem SDP Krzysztofem Skowrońskim. Można mieć nadzieję, że w przyszłości będą to pielgrzymki wszystkich ludzi mediów.

Przed Obrazem Królowej Polski modliła się grupa około stu dziennikarzy. Mszę świętą odprawił Metropolita Częstochowski Abp. Wacław Depo. W swojej homilii ks. Arcybiskup poruszył wiele istotnych spraw dotyczących sytuacji mediów w Polsce. Problematyką tą zajmowali się później i dyskusanci podczas części konferencyjnej spotkania. Zwłaszcza, że bulwersowała ich sprawa uchwalonej dzień wcześniej przez Sejm Ustawy... o kosztach koncesji na multipleksie. W odniesieniu do stacji telewizyjnych mają one teraz wynosić 25 mln zł, a dla stacji radiowych 15 mln. Uderzy to przede wszystkim w Telewizję Trwam i Radio Maryja – media które nie czerpią zysków z reklam. Praktycznie więc celem Ustawy tej, przegłosowanej przez koalicję Platformy Obywatelskiej i PSL jest likwidacja obu katolickich stacji nadawczych, a szerzej całkowita likwi-

dacja niezależnych mediów elektronicznych. Inną, niezwykle istotną sprawą, jaką poruszyli dziennikarze-pielgrzymi, jest deprecjonowanie zawodu dziennikarza. Na wyższych uczelniach, łącznie z Uniwersytetem Jagiellońskim, wykładowcy dziennikarstwo traktują na równi z kształceniem propagandystów wizerunku – PR. Tzw. nauczyciele akademicy nie widzą różnicy między zawodem dziennikarza, polegającym na obiektywnym relacjonowaniu wiedzy o świecie, a propagandą tworzoną na zamówienie. Przytaczano przykłady takiego „dziennikarstwa”, wykonywanego na przykład przez Monikę Olejnik czy Tomasza Lisa. Poruszono również inne problemy, wśród których niemało miejsca zajęła problematyka ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci.

Podsumowując to wyjątkowe spotkanie dziennikarzy na Jasnej Górze, można powie-

zieć, że pierwszy krok został zrobiony i Pielgrzymka odbyta się, a idea jej kontynuowania w przyszłości spotkała się z pełną akceptacją przybytych. Zwłaszcza, że wstawiennictwo Matki Miłosierdzia jest koniecznością w realizacji zadań stawianych przed autentycznym, wiarygodnym dziennikarstwem.

Pielgrzymi podziękowali też ks. Abp. Depo za opiekę duszpasterską. Dziękowano również ks. bp. Adamowi Lepie, ks. Ks. Władysławowi Kulbatowi, Rafałowi Leśniczakowi i Romanowi Piwowarczykowi – duszpasterzom z Łodzi, inicjatorom, wraz z innymi członkami KSD, tej historycznej Pielgrzymki. Złożono na koniec podziękowanie i tutejszym Paulinom za serdeczną gościnę.

Do spotkania za rok w Sanktuarium na Jasnej Górze. □

Owoce Soboru

...ciąg dalszy ze str 9

I nikt z nas nie przewidział, że bp Bednorz pojawi się akurat między konsekracją chleba i wina. No a jak wtedy zmienić nagle język z polskiego na łacinę? I biskup, wchodząc do zakrystii i słysząc, że celebrians Anczok odprawia w języku polskim, zdenerwował się maksymalnie i nie mógł nawet uklęknąć w zakrystii, tylko rozgniewany, przy ludziach stojących z kwiatami, wyszedł oburzony i rzucił: „Sami sobie to wszystko powiedzcie”. I trzeba było ciężkiego przeproszenia przez kilka dni. I choć to nie ja byłem w tym wypadku przestępcą, biskup pytał: „Gdzie jest ks. Bolczyk?”

I gdy poszedłem na dywanik, usłyszałem najsmutniejsze słowa, jakie w życiu mogłem usłyszeć: „Diabeł księdzem rządzi, a nie Duch Święty”.

Biskup Bednorz był sceptyczny wobec przemian soborowych?

– Nie sądzę, on po prostu nie chciał się wychylać ponad to, co postanowiła cała Konferencja Episkopatu na całą Polskę równocześnie. On był zawsze wielkim pionierem w wielu dziedzinach, a jednak szanował decyzję prymasa, czekał, aż będziemy mieli gotowe mszały. On uważał tylko, że nasze wybieganie w przód jest głównie przekroczeniem dyscyplinarnym. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Polscy piłkarze pokonali w meczu towarzyskim 1:0 RPA. Ważniejszym meczem było jednak spotkanie o punkty eliminacji mistrzostw świata z Anglią, które zakończyło się już po zamknięciu obecnego numeru GK. Z powodu występów reprezentacji pauzowała ekstraklasa.

☺ Grała za to 1 liga. Piłkarze Floty Świnoujście pokonali Wartę Poznań 2:1 i powiększyli przewagę nad rywalami. Nie przegrali żadnego meczu od pięciu miesięcy. W tabeli wyprzedzają o 9 punktów Zawiszę Bydgoszcz i o 10 Termalikę Bruk-Bet Nieciecza. Wyniki 12 kolejki: GKS Tychy – Stomil Olsztyn 0:0, GKS Katowice – Miedź Legnica 0:2, Olimpia Grudziądz – Kolejkarz Stróże 2:1, Okocimski KS Brzesko – Arka Gdynia 1:1, Flota Świnoujście – Warta Poznań 2:1, Polonia Bytom – ŁKS Łódź 1:1, Zawisza Bydgoszcz – Bogdanka Łęczna 1:1, Sandecja Nowy Sącz – Dolcan Ząbki 2:1, Termalica Bruk-Bet Nieciecza – Crăcovia 1:3.

☺ Robert Lewandowski nie przedłużył kontraktu z Borussią Dortmund i opuścił w lecie zespół mistrzów Niemiec. Polski napastnik najprawdopodobniej przeniesie

się na Wyspy Brytyjskie. Sportowe media spekulują, że 24-letni snajper znalazł się na celowniku Manchesteru United i Chelsea.

☺ Drużyna Stali Gorzów zakończyła tegoroczny sezon żużlowy ze srebrnym medalem drużynowych mistrzostw Polski. W rewanżowym meczu finałowym na torze w Tarnowie ulegli ekipie Azotów Tauronu 39:51. Złoto powędrowało, więc do Tarnowian.

☺ Agnieszka Radwańska zajmuje wciąż czwartą pozycję w rankingu WTA Tour. W klasyfikacji tenisistek prowadzi Białorusinka Azarenka, przed Rosjanką Szarapową i Amerykanką Sereną Williams.

☺ Fyrstenberg i Matkowski spadli z szóstej na ósmą pozycję w rankingu ATP „Doubles Race to London», który wytoni osiem par uczestniczących w kończącym sezon tenisowy turnieju Masters – ATP World Tour Finals w londyńskiej O2 Arena.

☺ Mecze pucharowe. Koszykarze PGE Turów Zgorzelec przegrali z Chimki Moskwa 79:86 w drugiej kolejce Zjednoczonej Ligi VTB (grupa A). Hokeiści na trawie Grunwaldu Poznań zremisowali w z Amsterdam

H&BC 2:2 w drugim meczu fazy grupowej Ligi Mistrzów i odpadli z rozgrywek. Do 1/8 finału, oprócz Holendrów, awansował angielski Beeston HC. Piłkarki ręczne KGHM Metrach Zagłębia Lubin wygrały z chorwackim RK Zelina 22:18 w pierwszym meczu 2. rundy Pucharu EHF. Piłkarze ręczni Vive Targów Kielce i Metalurga Skopje prowadzą w tabeli po trzech kolejkach grupy C Ligi Mistrzów. Polski zespół pokonał ostatnio słoweński Gorenje Velenje 30:24. W rewanżowym meczu drugiej rundy Pucharu Zdobywców Pucharów piłkarek ręcznych SPR Lublin wygrał z portugalskim ADA Colegio Joao de Barros 45:23 i uzyskał awans.

☺ Stowacy, Francuzi oraz Turcy lub Łotyśkie będą grupowymi rywalami polskich siatkarzy w przyszłorocznych mistrzostwach Europy, które we wrześniu będą zorganizowane w Polsce i Danii.

☺ Podczas rozgrywanej w chińskim Xining piątej edycji Pucharu Świata we wspinaczce sportowej, Edyta Ropek wywalczyła drugie miejsce. Polka awansowała także na drugą pozycję klasyfikacji generalnej PŚ 2012. □

Saints patrons de Pologne

Avant les saints patrons actuels, dans le passé, la Pologne en a eu d'autres qui ont présidé à sa destinée.

Saint Casimir

On les appelle communément les saints patrons historiques, car ils ont été déclarés patrons de l'ancienne Pologne, celle d'avant les partages. L'année dernière nous avions vu la vie de deux femmes, Edwige de Silésie et Edwige Ière de Pologne. Cette année, le choix va se porter sur des patrons historiques de la Pologne que l'on retrouve dans le calendrier liturgique français. Ainsi, le 4 mars, nous commémorons saint Casimir – święty Kazimierz, królewicz – prince royal. C'est le fils de Casimir IV Jagellon (Kazimierz IV Jagiellończyk), grand-duc de Lituanie et roi de Pologne, et le petit-fils du fondateur de la dynastie des Jagellon, Ladislas II Jagellon (Władysław II Jagiełło), et de sa quatrième épouse, Sophie de Holzszany. Par sa mère Elisabeth, fille d'Albert II du Saint-Empire, Casimir descend aussi des Habsbourg. Il naît à Cracovie en 1458, dans le château royal du Wawel. C'est le deuxième des six fils du roi. Comme ses frères, il reçoit son éducation du célèbre historien polonais, l'abbé Jan Długosz, ce qui devait le préparer à prendre un jour la succession de son père. Alors que l'aîné Władysław avait reçu la couronne de Bohême en 1471, Casimir était destiné à occuper le trône de Pologne. Comme vice-roi, il y avait déjà exercé le pouvoir lorsque son père Casimir IV s'était rendu en Lituanie pour deux ans, et son intérim avait été apprécié. Malade de la tuberculose, il part rejoindre son père à Wilno, mais en chemin il meurt de sa maladie le 4 mars 1484, à Grodno, à l'âge de 26 ans. Il est enterré à la cathédrale de Wilno et sa tombe est un lieu de pèlerinage pour les fidèles. Casimir portait beaucoup d'intérêt aux affaires publiques, mais il était aussi habité par une piété ardente avec une dévotion particulière à la Vierge Marie. Son frère Sigismond Ier le Vieux (Zygmunt I Stary), devenu roi de Pologne et grand-duc de Lituanie, demande au pape Léon X que Casimir soit canonisé. Le saint père publie la bulle de canonisation en 1521, mais l'évêque polonais qui devait la ramener en Pologne cède et tous les documents disparaissent. C'est le roi Sigismond III qui renouvelle la demande de son prédécesseur et c'est le pape Clément VIII qui édite une nouvelle bulle en 1602. Saint Casimir est très populaire en Pologne. Il est aussi le saint patron de la Lituanie et de l'Ordre de Malte.

Plus tard dans l'année, le 12 novembre, on commémore saint Josaphat, évêque et martyr. Josaphat (Jan Kuncewicz) naît vers 1580 à Volodymyr-Volynskyi (Włodzimierz Wołyński) en Ukraine, dans une famille bourgeoise ruthène orthodoxe. Il est envoyé à Wilno pour apprendre un métier. Sur les conseils des jésuites qu'il fréquente, il entre

chez les basilien en 1604 et, cinq ans plus tard, il est ordonné prêtre uniéte au sein de l'Église gréco-catholique, créée après l'Union de Brest de 1596. À l'âge de 38 ans, en 1617, il est nommé archevêque gréco-catholique de Polock. Vivant très modestement, il consacre tout son temps à son activité pastorale en visitant son diocèse, en aidant les pauvres et en catéchant les fidèles. À l'époque, dans les confins de la Pologne, les tensions sont fortes entre les catholiques, les gréco-catholiques et les orthodoxes. Ces derniers considèrent que les uniétes sont des traîtres et des ennemis. Aussi, l'activité intense que

développe Josaphat est très mal vue par ceux qui s'opposent à l'union avec l'Église romaine. Mais malgré les efforts qu'il fournit pour apaiser les tensions et mettre un terme aux conflits, il doit faire face à des manifestations hostiles, comme en 1621 à son retour de Varsovie. En 1623, ces manifestations deviennent plus violentes et le 12 novembre, alors qu'il sortait du palais épiscopal pour parler à la foule, Josaphat est assassiné par des fanatiques à Vitebsk et son corps est jeté dans la Dvina. Il est retrouvé au bout de six jours. Josaphat a été béatifié en 1643, puis il a été canonisé en 1867 par le pape Pie IX. Le pape Léon XIII a étendu son culte à toute l'Église universelle. Ses reliques, après avoir changé plusieurs fois de lieux de repos, se trouvent maintenant, depuis 1949, à la basilique Saint-Pierre, à Rome.

Juste avant Noël, le 23 décembre, on commémore saint Jean de Kęty (Jan Kąty), prêtre. Jean est né en 1390 dans la localité de Kęty à 30 kilomètres d'Oświęcim. À 23 ans, il entreprend des études de philosophie à Cracovie qu'il termine en 1418 avec le grade de docteur. Quelques temps après, il est ordonné prêtre et, en 1421, il devient directeur de l'école de l'ordre du Saint-Sépulcre, à Miechów près de Cracovie. Il s'y adonne aussi à la recopie de manuscrits et donne des homélies. En 1429, il devient professeur de philosophie à l'université de Cracovie. En même temps, il étudie la théologie et obtient son doctorat en 1443. Pendant un temps, il est curé à Olkusz. Il a aussi effectué plusieurs pèlerinages à Rome. Durant toute sa vie, il a fait preuve d'une très grande charité envers les pauvres et d'une très grande piété, et passait beaucoup de temps à confesser. Il est mort le 24 décembre 1473. Il a été enterré à l'église Sainte-Anne, à Cracovie, où ses reliques reposent toujours. Il a été béatifié en 1680 par le pape Innocent XI, puis canonisé en 1767 par le pape Clément XIII. Il est également le patron notamment de l'archidiocèse de Cracovie, de la ville de Cracovie, des professeurs, des étudiants. En Pologne, il est fêté le 20 octobre. □

Saint Josaphat

Akcja: www.ziarenkodoziarenka.pl

Ludzie chorzy psychicznie i w podeszłym wieku nie mają zbyt wielu przyjaciół. Dzięki niniejszej akcji pragniemy dokończyć modernizację naszego Domu pomocy społecznej.

Potrzebny jest taki właśnie Dom.

Dom Pomocy Społecznej w Nysie, przyjazny osobom chorym psychicznie – pragniemy, aby taki był. Nasza internetowa akcja pomocy: www.ziarenkodoziarenka.pl trwa, aby pomóc dokończyć ostatni już etap modernizacji.

Przez ostanie 5 lat dom był nieustannie remontowany, by uchronić go przed likwidacją, a tym samym zapewnić bezpieczne i dobre warunki życia osobom, które często znalazły się w nim nie z własnego wyboru. Najważniejszy dla nas jest człowiek, człowiek chory, niepełnosprawny. Wszystko jest robione z myślą właśnie o nim, by mógł doświadczyć ciepła, życzliwości, bezpieczeństwa, intymności.

W akcji: www.ziarenkodoziarenka.pl, szukamy wsparcia osób, które mogą pomóc, osób wrażliwych na niezawiniony los ludzi chorych psychicznie. Będziemy Wam bardzo wdzięczni.

s. Pia Daniela Dybek

Niemiecka minister „ściągnęła” doktorat?

Portal internetowy „Łowców plagiatów” VroniPlag już w maju zarzucił plagiat w pracy doktorskiej niemieckiej minister edukacji i badań naukowych Schavan. Obecnie i rzeczoznawca Uniwersytetu Heinego w Duesseldorfie twierdzi, że w wielu miejscach dysertacji Schavan dostrzec można „charakterystyczny obraz wystąpienia plagiatu”. Ekspertyzy blisko

400-stronicowego doktoratu dokonał przewodniczący Komisji Doktorskiej prof. Rohrbacher. Jego opinia będzie podstawą do dyskusji członków komisji.

Sama minister, która także zwróciła się o weryfikację swojej pracy naukowej, kategorycznie odrzuca insynuację, aby miała umyślnie oszukiwać pisząc pracę doktorską.

Założyciel internetowego VroniPlag, Heidingsfelder, który przyczynił się już do ujawnienia plagiatu w dysertacji byłego ministra obrony Guttenberga (CSU) i europosłanki Koch-Mehrin (FDP), twierdzi, że „kto nie potrafi właściwie cytować, ten nie może być ministrem edukacji i badań naukowych ani profesorem” i wzywa Schavan do dymisji. □

Medal św. Gabriela dla Poczty Polskiej

Znaczek „Beatyfikacja Papieża Jana Pawła II”, otrzymał nagrodę św. Gabriela za Najpiękniejszą Filatelistyczną Formę Sztuki na świecie o tematyce sakralnej wydanej w 2011 r.

W niedzielę 7 października br. w Muzeum Fioroni w Legnago (Włochy) przedstawiciel Poczty Polskiej, już po raz drugi odebrał nagrodę od kapituły międzynarodowego konkursu „Premio internazionale d'arte filatelica San Gabriele”.

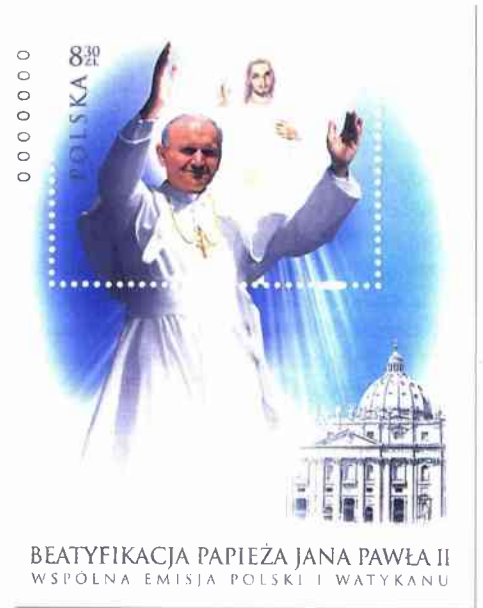
Nagrodzona wspólna emisja Polski i Watykanu jest hołdem oddanym Janowi Pawłowi II. Autorka projektu przedstawiła na nim Jana Pawła II na tle sylwetki Jezusa Miłosiernego z obrazu w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach. Na znaczku widoczny jest również fragment bazyliki św. Piotra w Watykanie.

–Tą emisją chcieliśmy upamiętnić doniosłe dla wiernych z całego świata wydarzenie – Beatyfikację Ojca Świętego. Pomysł wydania takiego znaczka

powstał w Polsce, ale tak spodobał się przedstawicielom Poczty Watykańskiej, że postanowiliśmy wydać go wspólnie. To dla mnie ogromny zaszczyt, że przypadł mi honor odebrania tej szczególnej nagrody zwłaszcza, że jest ona wynikiem ciężkiej pracy i zaangażowania wielu osób zarówno z Polski jak i z Watykanu – powiedziała Agnieszka Kłoda-Dębska, zastępca dyrektora Biura Promocji i Marketingu.

W roku 2010 emisja znaczka „25. rocznica śmierci ks. Jerzego Popiełuszki” wydanego w 2009 r., również uzyskała taką samą nagrodę. Zwycięski znaczek został wyemitowany przez Poczta Polską, w rocznicę śmierci kapłana „Solidarności”.

Autorką obu nagrodzonych znaczków jest artystka – plastyk Marzanna Dąbrowska, pracownik Biura Promocji i Marketingu. □

BEATYFIKACJA PAPIEŻA JANA PAWŁA II
WSPÓLNA EMISJA POLSKI I WATYKANU

Plac zabaw dla Szpiegów

Belgijskie MSZ odwołało z Kopenhagi dyplomatę podejrzanego o szpiegowanie na rzecz służb specjalnych Rosji, a wcześniej ZSRR. 57-letni konsul miał utrzymywać od ponad 20 lat kontakty najpierw z radzieckim KGB, a następnie z Federalną Służbą Bezpieczeństwa (FSB).

Urząd bezpieczeństwa stanu, który w Belgii odpowiada za wywiad i walkę z terroryzmem, podejrzewa, że konsul rozpoczął współpracę z radzieckimi służbami w trakcie studiów. Gdy pod koniec lat 80. ub. wieku został wystany do Tokio, skontaktowało się z nim KGB. Podejrzany był następnie pracownikiem placówek w Lagos, Algierze, Lizbonie, Nowym Jorku, Delhi i wreszcie w Kopenhadze. Służby bezpieczeństwa stanu w Belgii ustaliły, że w większości tych miast dyplomata kontaktował się z Rosjanami, którzy byli tam przejazdem. Według belgijskich służb, informacje przekazywane

przez dyplomatę dotyczyły spraw konsularnych i pewnych „subtelności prawnych”, które mogły być bardzo użyteczne dla sekcji KGB zajmującej się tworzeniem fałszywych tożsamości. Takie informacje miały pozwolić służbom wywiadowczym Kremla zdobywać dla swych ludzi pozwolenia na pobyt w Belgii jeszcze przed upadkiem ZSRR.

We wrześniu szef belgijskich służb bezpieczeństwa Alain Winants poinformował, że w Brukseli „aktywne są (...) setki szpiegów”, m.in. z Rosji i Chin, ale też innych państw. „W Belgii jest bardzo wielu dyplomatów, biznesmenów, szereg międzynarodowych instytucji, więc dla szpiega to jak plac zabaw, wymarzone miejsce” – mówił w rozmowie z EUobserver.com Alain Winants, szef belgijskich służb bezpieczeństwa. O ilu przypadkach można mówić? „Nie o tuzinach, ale o setkach ludzi. Przykrywkami dla działalności szpiegowskiej są dyplomaci, dziennikarze, a czasami studenci” – dodaje Alain Winants. □

jck/IAR

Będą krzyczeć ciszą

Młodzi ludzie w Wielkiej Brytanii i Irlandii zamilkną na 48 godzin w geście solidarności z prześladowanym Kościołem.

Milczeń, żeby zrobić hałas, to nie poetycki popis oksymoronu, ale idea akcji „Blackout” nakręcanej przez młodych członków Open Doors – organizacji stawiającej sobie za zadanie pomoc chrześcijanom prześladowanym na świecie. Jej realizację zaplanowano na 2-4 listopada. Celem przedsięwzięcia jest pozyskanie tysięcy funtów dla młodych chrześcijan cierpiących za swoją wiarę. Dwudniowa rezygnacja z Facebooka, Twittera, TV, gier, komórek, ograniczenie jedzenia czy pogaduszek będzie symbolem izolacji i cenzury doświadczanej przez wielu chrześcijan. „Blackout jest to nasz sposób niesienia prześladowanego Kościoła do dzisiejszego pokolenia” – mówi rzecznik młodzieży Open Doors, Jonny Goodchild.

Do zachowania „Blackout” wezwane są zarówno osoby indywidualne, grupy młodzieżowe, jak i większe stowarzyszenia chrześcijańskie. Organizatorzy mają nadzieję na sukces nie mniejszy niż w ubiegłym roku, kiedy podobna inicjatywa pozwoliła zgromadzić

30.000 funtów dla dzieci będących ofiarami dyskryminacji. „Zbyt często do dotkniętych szukanami członków Kościoła podchodzi się na zasadzie, co z oczu to z serca. Przeznaczmy swój czas na tę ważną inicjatywę” – zachęca Krish Kandiah, dyrektor wykonawczy Evangelical Alliance i entuzjasta „Blackout” – „Oczekuję więcej wyrozumiałości wobec naszych braci i siostr dęczonej z powodu Ewangelii w różnych zakątkach świata” – dodaje. □

Sejm RP odrzucił projekt ustawy liberalizującej aborcję

Postowie opowiedzieli się przeciwko liberalizacji przepisów dotyczących aborcji odrzucając projekt Ruchu Palikota, który dopuszczał przerywanie ciąży w pierwszych 12 tygodniach. Wniosek o odrzucenie projektu „palikociarzy” poparło ogromna większość – 365 postów. Przeciw było 60 osób.

Za odrzuceniem projektu opowiedziała się większość klubów podczas debaty na poprzednim posiedzeniu Sejmu. Podczas głosowania projekt poparty jednak cztery postanki PO, m.in. Iwona Guzowska; sześcioro parlamentarzystów Platformy wstrzymało się od głosu, wśród nich pełnomocniczka rządu ds. równego traktowania Kozłowska-Rajewicz, Borowczak i Świącicki.

– Bardzo się cieszę – tak prezes PiS Jarosław Kaczyński skomentował decyzję Sejmu. – To jest bardzo dobre wydarzenie, ale nie nadawałbym temu interpretacji politycznej. To jest sprawa o charakterze moralnym, ale bardzo się cieszę – powiedział Kaczyński dziennikarzom w Sejmie. Postowie opowiedzieli się jednocześnie (207 „za”, 189 „przeciw”, 30 wstrzymało się) za dalszymi pracami nad projektem nowelizacji ustawy – o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, autorstwa Solidarnej Polski, zaostającym przepisy dotyczące aborcji (autorzy nazywają

to zakazem „aborcji eugenicznej”). Wniosek o odrzucenie projektu w pierwszym czytaniu zgłosił na poprzednim posiedzeniu Sejmu m.in. klub PO. W klubie nie było jednak dyscypliny podczas głosowania; za dalszymi pracami nad projektem opowiedziało się 40 postów ugrupowania. Przeciwko odrzuceniu projektu głosowali tu m.in. Andrzej Biernat, Jacek Żalek, Ireneusz Raś, Lidia Staroń, Marek Biernacki, Roman Kosecki, Konstanty Miodowicz oraz John Godson. 28 parlamentarzystów Platformy wstrzymało się od głosu – wśród nich był minister sprawiedliwości Jarosław Gowin.

Za dalszymi pracami nad projektem opowiedzieli się natomiast wszyscy postowie Prawa i Sprawiedliwości oraz SP. Wśród 19 postów PSL, którzy opowiedzieli się za dalszymi pracami nad projektem SP byli: Józef Zych, Marek Sawicki, Janusz Piechociński oraz Eugeniusz Kłopotek. Za odrzuceniem projektu było tylko pięciu postów Stronnictwa, w tym wicepremier Pawlak oraz Żelichowski. Szef klubu ludo-

wców Jan Bury wstrzymał się od głosu. Za odrzuceniem projektu opowiedziały się oczywiście RP i postkomunistyczny SLD. □

Niemcy najstarsi w Europie

Niemcy są najstarszym społeczeństwem w Europie, a na świecie zajmują pod względem wieku mieszkańców drugie miejsce po Japonii – podał w środę Federalny Urząd Statystyczny (Destatis). W 2010 roku tylko 13,5 proc. ludności Niemiec nie miało ukończonych 15 lat.

Japonia jest jedynym krajem na świecie, w którym odsetek dzieci i młodzieży poniżej 15. roku życia był niższy niż w Niemczech – poinformował na konferencji prasowej w

Berlinie szef Destatis, Roderich Egeler.

Z najnowszego rocznika statystycznego 2012 wynika, że co piąty mieszkaniec Niemiec ukończył 65 lat; tylko w Japonii odsetek osób starszych niż 65 lat jest wyższy.

2,3 mln starszych osób wymaga w Niemczech stałej opieki, a do roku 2030 ich liczba powiększy się prawdopodobnie o kolejny milion.

Jak podkreślił Egeler, Niemcy pozostają

stają „czerwoną latarnią” pod względem wskaźnika urodzin. Na 1000 mieszkańców rodzi się tylko ośmioro dzieci – powiedział szef Destatis, zwracając uwagę, że jest to negatywny rekord na skalę światową. □

Niech pamięć o Nich pozostaje w sercach wszystkich

Wspomnijmy polskich Księży, którzy, pracując wśród Emigracji, służyli Bogu i Ojczyźnie.

"Miej ufność w Panu i postępuj dobrze, mieszkaj w ziemi i zachowaj wierność. Raduj się w Panu, a On spełni pragnienia twego serca."
(Ps 37, 3-4)

2002

† ks. Bronisław Marciszewski OMI – zmarł w Béthune

† ks. Henryk Kulikowski SChr. – zmarł w Polsce

2003

† ks. Szczepan Sumela SAC – zmarł w Paryżu

† br. Leon Bąkowski SAC – zmarł w Paryżu

† ks. Zbigniew Delimat SChr. – zmarł w Polsce

2004

† ks. Dominik Ziółkowski – zmarł w Pulversheim

† ks. Bolestaw Krachulec OMI – zmarł w Vaudricourt

† ks. Marian Rejkowicz OMI – zmarł w Vaudricourt

† ks. Stefan Baraniak SChr. – zmarł w Polsce

2005

† ks. prałat Franciszek Jagła – zmarł w Aubry

† ks. Alojzy Misiak – zmarł w Pont L'Abbé

† o. Krzysztof Szymecki OFM – zmarł w Limoges

2006

† ks. prałat Tadeusz Derendal – zmarł w Lourdes

† ks. Andrzej Kurek – zmarł w Polsce

† ks. Alfons Skomrowski SChr. – zmarł w Polsce

† o. Wiktor Mendrela OMI – zmarł w Vaudricourt

† br. Paweł Woryna OMI – zmarł w Vaudricourt

† br. Stefan Szymański OMI – zmarł w Vaudricourt

fol. s. J. Korycińska

Grobowiec PMK na cmentarzu w Montmorency

2007

† ks. Paweł Adamski OMI – zmarł w Vaudricourt

2008

† ks. Leszek Malewicz OMI – zmarł w Paryżu

2009

† ks. kanonik Stanisław Jemiolo – zmarł w Polsce

2010

† ks. Roman Podhorodecki – zmarł w Polsce

† ks. Jan Socha CM – zmarł w Polsce

† ks. Jan Bojda SChr. – zmarł w La Ferté sous Jouarre

2011

† ks. Jerzy Wizner OMI – zmarł w Calonne Ricouart

2012

† ks. inf. Witold Kiedrowski – zmarł w Paryżu

† ks. prałat Stanisław Łacny – zmarł w Paryżu

† ks. Jacek Styła CM – zmarł w Wittenheim

Prośba

O mój Aniele, ty rękę
Daj!

Przez łzy i mękę,
Przez ciemny kraj,
Do jasnych źródeł ty mnie doprowadź;
Racz się zlitować!

Serce me zwiędło jak marny

Liść;

Wśród nocy czarnej

Nie wiem, gdzie iść,

I po przepaściach muszę nocować,

Więc ty mnie prowadź.

To, com ukochał, com tyle

Czczył,

Zdeptane w pyłe

Padło bez sił;

Rozpacz i hańbę widząc po

drodze,

Stanąłem w trwodze.

Widziałem zbrodni zwycięski

Szał,

Widziałem klęski

Duchów i ciał;

Więc obłąkany boleścią, chodzę

We łzach i trwodze.

I nie wiem teraz, w co wierzyć

Mam, Jak dzień mój przeżyć

W ciemności, sam;

Nie wiem, czy zdołam

wytrwać niezłomnie,

Więc ty zstąp do mnie!

Lękam się zstąpić z wątpieniem

W grób

I z utęsknieniem

Do twoich stóp

Chylę się z prośbą i nieprzytomnie

Wolam: zstąp do mnie.

Pokaż mi tryumf w przyszłości

Dniach,

Tryumf miłości

Kupiony w łzach,

I ludu mego zwycięstwo jasne

Pokaż, nim zasną!

Pokaż mi ciszę wschodzących

Zórz,

Zmartwychwstających

Królestwo dusz,

A dbać nie będę o szczęście własne,

Spokojny zasną.

Adam Asnyk

Modlitwa na cmentarzu w Montmorency (1 listopada)

Polska Misja Katolicka we Francji zaprasza do wspólnej modlitwy za zmarłych na cmentarzu - polskiej Nekropolii - w Montmorency. Msza św. o godz. 14³⁰, przewodniczył jej będzie Rektor PMK we Francji ks. inf. Stanisław Jez.

Wyjazd spod kościoła polskiego w Paryżu (263 bis, rue Saint-Honoré) o godz. 13⁰⁰ (zapisy w biurze PMK - tel. 01 55 35 32 32; koszt przejazdu - 12 €).

Pielgrzymka na cmentarz w Thiais (niedziela - 4 listopada)

Polska parafia w Paryżu (Wniebowzięcia NMP) zaprasza

w pierwszą niedzielę po Wszystkich Świętych (4 listopada) na pielgrzymkę, na polskie groby cmentarza w Thiais.

Dojazd własnymi środkami transportu.

Rozpoczęcie modlitw o godz. 15⁰⁰.

Nadzieja przez łzy

W najbliższych dniach pójdziemy na cmentarze. Będziemy się modlić nad grobami, palić znicze, kłaść kwiaty. W kościołach wyczytywane są imiona naszych zmarłych, odmawiamy za nich różaniec, ofiarujemy Msze. Jakbyśmy w ten sposób mówili naszym bliskim: „pamiętamy o was, brakuje nam was, modlimy się, kochamy, tęsknimy”. Wiara uczy nas, że ta modlitwa za zmar-

tych nie ma granic, że wolno, a nawet trzeba modlić się także za tych, którzy zadali nam ból, skrzywdzili.

Lubię bardzo Polskę w te listopadowe dni, we Wszystkich Świętych, w Dzień Zaduszny. Te rozjaśnione wieczorem cmentarze, pełne kolorów, gwaru, życia. Nasza ojczyzna pokazuje wtedy swoje chrześcijańskie, piękne oblicze. Prowokuje nas klimat tych dni, by porozmyślać o śmierci i o nadziei. I tak jest dobrze. □

Ks. Tomasz Jaklewicz

Przybliżmy się ku wieczności

ks. Tomasz Sokół

Dzień Zaduszny, czyli „Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych”, ma zawsze swoistą wymowę i przesłanie.

Stawia on człowieka wobec nieuniknionej tajemnicy śmierci oraz rozumienia wieczności, wobec ludzkiej tajemnicy odpowiedzialności za życie tu, na ziemi, ale i w przyszłości. Dzisiejszy dzień uczy... – uczy dobrze i właściwie żyć. Jakie więc jest przesłanie takiego, smutnego po ludzku, zaduszkowego wspomnienia? Co Kościół chce nam przekazać – w tym dniu wewnętrznej zadumy?

Ten dzień jest – po prostu – skonkretyzowaniem, uznaniem i potwierdzeniem jednego z najistotniejszych elementów naszej wiary. Chodzi o stwierdzenie – „wierzę w życie wieczne”. Czy rzeczywiście współczesny chrześcijanin w to głęboko wierzy?

Początkiem wiary w życie wieczne, jest świadome przyjęcie przez człowieka wierzącego faktu, że ma on duszę nieśmiertelną. Duszę, którą otrzymał od Boga i jest za nią w sposób szczególny odpowiedzialny. Można postawić tu porównanie nieco sportowym, po prostu odpowiedzialny za jej kondycję. Odpowiedzialny za życiowy finał, w którym dotrze w końcu na metę doczesności – czyli sądu ostatecznego. Mamy głęboką nadzieję, iż sąd ostateczny ujawni to, co każdy człowiek uczynił dobrego i to czego zaniechał w czasie swej ziemskiej wędrówki, łącząc ze wszystkimi tego konsekwencjami. Czyli mówiąc wprost – odpowie za uczynione dobro i zło.

Ta prawda, którą tak mocno przeżywamy, będąc przy grobach naszych najbliższych, uświadamia też człowiekowi wierzącemu, jeszcze jedną bardzo istotną sprawę – pozostał mu czas, jednak nie wiemy, jak długi, do tego wyjątkowego spotkania się z Bogiem – twarzą w twarz. Czas ten nazywamy nawróceniem. Trzeba więc zacząć już teraz dość zdecydowany duchowy trening, w dążeniu ku dobru. Trzeba mieć, w dzisiejszym świecie, pełną odwagę do czynienia dobra, tak jak mamy nieraz odwagę, by czynić, tu, na ziemi, również i zło. Dlatego Jezus jest dla nas, na tej życiowej drodze, niezatartą prawdą i życiowym drogowskazem – jak wybierać w naszym życiu przede wszystkim prawdziwe dobro. W tym wewnętrznym oczyszczeniu, skutecznie może pomóc Eucharystia, czy jałmużna. Miłość może dotrzeć aż na tamten świat, bo jest możliwe wzajemne obdarowywanie, w którym jesteśmy potączeni więzami ducha, poza granice doczesności. Nasze życie wówczas wkracza w życie innych, nasza miłość – poprzez Chrystusa, dzięki któremu tworzymy jedno ciało – może dotknąć miłosiernym darem nawet tych, którzy pragną już tu, odpokutować swoje przewinienia czy zaniedbania wobec tych, którzy odeszli do domu Ojca.

Dzień dzisiejszy, to jeszcze jedno wyznanie naszej wiary: jesteśmy złączeni z tymi, którzy poprzedzili nas do wiecznej Ojczyzny, skarbcem

ducha. Oni przecież tak bardzo potrzebują naszej modlitwy – w końcu uświadomimy to sobie, może właśnie teraz – aby dotrzeć do celu, aby dotrzeć do pełni człowieczeństwa, jakim jest wieczność z Bogiem, jeżeli poprzez swoje życie doczesne, gdzieś po wyboistej drodze, ugrzęźli w czyszcisku. Wyjątkowo trafnie o tej prawdzie przypomina św. Jan Chryzostom, który mówił: „...nieśmy im pomoc i pamiętajmy o nich. Jeśli synowie Hioba zostali oczyszczeni przez ofiarę ich ojca, dlaczego mielibyśmy wątpić, że nasze ofiary za zmarłych przynioszą im jakąś pociechę? Nie wahajmy się więc nieść pomocy tym, którzy odeszli i ofiarujemy za nich nasze modlitwy. Ta pomoc jest konieczna, aby mogli uzyskać świętość, konieczną do wejścia do radości nieba”. Tego uczy również Katechizm Kościoła Katolickiego, po który w tym Roku Wiary powinniśmy częściej sięgać.

Dzień Zaduszny – to dla wielu – dzień normalnej pracy, bądź wytężonej nauki, może tym trudniej jest odkryć jego wyjątkowe przesłanie. Mamy jednak swego rodzaju obowiązek serca, refleksji nad tym dniem, ponieważ niechybnie, prędzej czy później, każdy z nas dotąd do wszystkich zmarłych. Dlatego niejednemu człowiekowi rodzą się pytania: Jak żyć? Co robić, by nasza śmierć była nie tyle dotarciem do wszystkich zmarłych, co dotarciem do wszystkich zbawionych? □

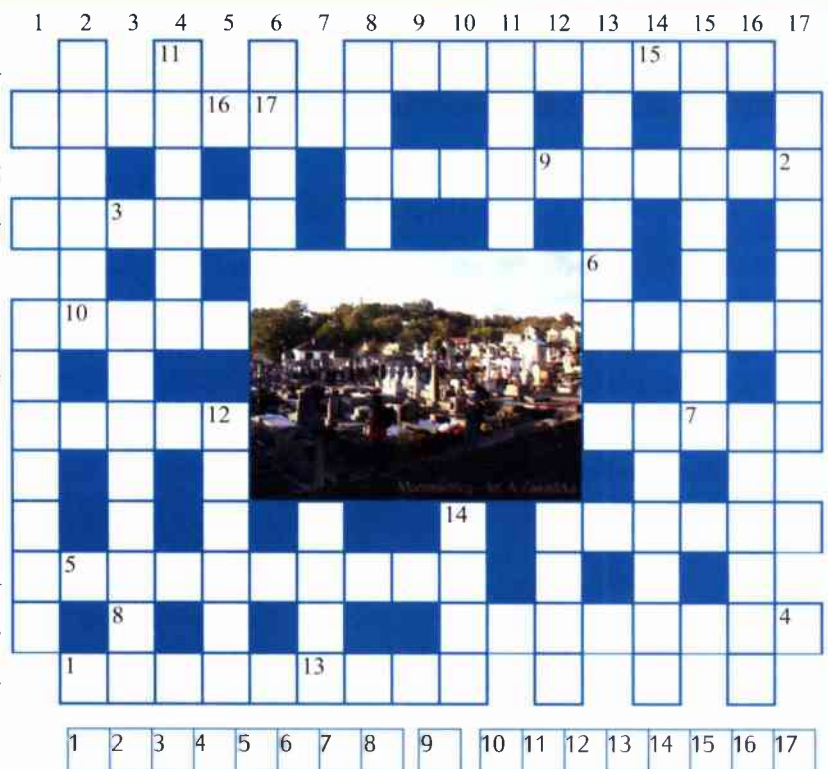
Krzyżówka na Dzień Zaduszny

PROPONUJE: M.D.

Poziomo: A-8. Dział piśmiennictwa zajmujący się esejami. B-1. Brzęk, stukot, szcęk. C-8. Cmentarz. D-1. Wielkość czegoś materialnego. F-1. Wista. F-13. Miejsce zamieszkania. H-1. Ogół okrętów wojennych lub statków. H-13. Religia, wyznanie. J-12. Plan, zarys czegoś przedstawiony graficznie. K-1. Śmiertelne cierpienie za wyznawaną wiarę, za poglądy polityczne lub społeczne. L-10. Powszechnie o Dniu Zmarłych. Ł-2. Swobodna przeróbka utworu literackiego.

Pionowo: 1-F. Zmiana lub szereg zmian w jakiejś dziedzinie. 2-A. Rzeka w północno-wschodnim Kazachstanie. 3-F. Dojrzewanie, dorastanie, rozwijanie się, wzrastanie. 4-A. Wypukłe lub wklęsłe zakrzywienie powierzchni. 5-H. Paraboliczna na dachu. 6-A. Kierowany przez dyrygenta. 7-J. Postać biblijna z Księgi Rodzaju, syn Jakuba i Zilpy. 8-A. Czynny wulkan na Sycylii. 10-J. Wierzba szara. 11-A. Komórki jajowe ryb. 12-J. H₂O. 13-A. Wzorzysty papier lub tworzywo sztuczne na ścianie mieszkania. 14-H. Pobieranie pieniędzy z tytułu weksli. 15-A. Inna nazwa Golgoty (jak Zebrzydowska). 16-H. Płaska, trójkątna kość współtworząca staw kolonowy. 17-B. Zosia - ..., wiersz Juliana Tuwima. □

Litery z pól ponumerowanych utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z numeru 32/2012 GK: NIE LICZ NA NIEOBLICZALNYCH.

Pionowo: Helos, litania, miska, szyna, Skarga, paczka, leszcz, chwata, inula, naród, komunia, agawa.

Pionowo: pacynka, liczba, Warna, nazwa, Unia, tódkka, sala, hamak, Irma, arsen, laser, celnik, spawacz. □

Dzień skupienia u progu Roku wiary

U progu „Roku Wiary”, Chrystusowcy pracujący na francuskiej ziemi, spotkali się w wakacyjnym ośrodku „Stella Maris” w Stella-Plage, na comiesięcznym dniu skupienia.

Ten czas skupienia i modlitwy wykorzystujemy, aby jak najlepiej przeżyć rozpoczynający się czas. A wymowna konferencja ascetyczna, ks. Roberta Biela SChr, przetozonego naszego domu zakonnego w Częstochowie, duszpasterza powołaniowego i promotora Ruchu Czystych Serc, miała temu owocnemu przeżyciu pomóc.

„Kościół, jako całość, a w nim jego pasterze, muszą tak, jak Chrystus wyruszyć w drogę, aby wyprowadzić ludzi z pustyni ku przestrzeni życia, ku przyjaźni z Synem Bożym, ku Temu, który daje nam życie – pełnię życia” (Benedykt XVI, «List Apostolski „Porta fidei”», 2; por. Benedykt XVI, «Homilia podczas Mszy św. z okazji inauguracji pontyfikatu [24 kwietnia 2005 r.]») – te papieskie słowa, które zostały nam przypomniane, w czasie dnia skupienia u progu Roku Wiary, winny nam nieustannie w tym czasie brzmieć w uszach i przypominać o naszym postannictwie. Bo, jak powiedział w innym miejscu Ojciec Święty (o czym również przypomniał przewodzący naszemu skupieniu,

ks. Robert), „wierni oczekują od kapłanów tylko jednego, aby byli specjalistami od spotkania człowieka z Bogiem. Nie wymaga się od księdza, by był ekspertem w sprawach ekonomii, budownictwa czy polityki. Oczekuje się od niego, by był ekspertem w dziedzinie życia duchowego. [...] Nie jest wcale konieczne, aby kapłan był zorientowany we wszystkich aktualnych, zmieniających trendach; wierni oczekują od niego, że będzie raczej świadkiem odwiecznej mądrości, płynącej z objawionego Słowa.” (Benedykt XVI, «Przemówienie podczas spotkania z duchowieństwem w archikatedrze warszawskiej [25 maja 2006 r.]»). Papieskie słowa i komentarz ks. Roberta, poparty doświadczeniami z różnych rekolekcji i spotkań modlitewnych wymagają przede wszystkim prowadzenia głębokiego życia duchowego... A dlaczego? Bo zło realnie istnieje i nieustannie czyha, czyha przede wszystkim na tych, którzy są przewodnikami w Chrystusowej Owczarni, o czym przypominają słowa św. Piotra Apostoła powtarzane we wtorkowej Kompletie: „Bądźcie trzeźwi,

czuwajcie. Przeciwnik wasz, diabeł, jak lew ryczący krąży szukając, kogo pożreć. Mocni w wierze przeciwstawcie się jemu.” (1 P 5, 8-9) Dlatego też w konferencji padły konkretne pytania i propozycje – Co chcę zmienić w moim życiu duchowym, co zmienię w kalendarzu dnia i tygodnia, aby na nowo rozpalić się apostołską gorliwością, aby umacniać wiarę i wystrzegać się wszelkich pokus? Zatem wypada nam zabrać się do wytężonej pracy, aby rozpoczynający się „Rok Wiary” przeżyć owocnie i by nasza duszpasterska postęga przynosiła jak najpiękniejsze i najtrwalsze owoce...

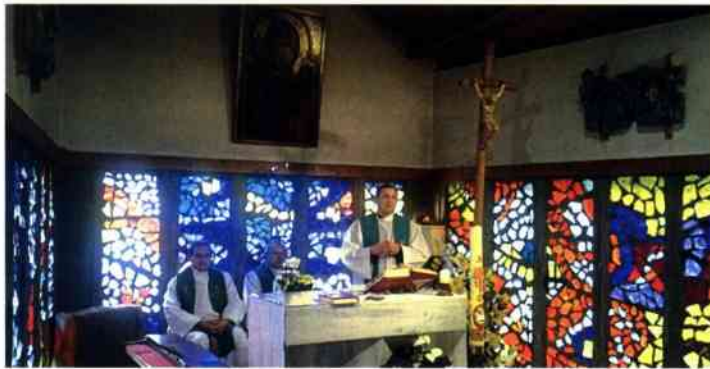
Ponadto pragniemy zachęcić do lektury i rozważenia listu apostołskiego Benedykta XVI „Porta fidei” zapowiadającego Rok Wiary:

Tekst francuski: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/motu_proprio/documents/hf_ben-xvi_motu-proprio_20110111_porta-fidei_fr.html;

Tekst polski: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/motu_proprio/documents/hf_ben-xvi_motu-proprio_20110111_porta-fidei_pl.html;

Zapraszamy również na bloga, którego prowadzi ks. Robert (<http://www.robertbiel.chrystusowcy.pl/>).

ks. Tomasz Mikulak SChr, Bruay La Buisière

Spotkanie kościuszkowskie w Montigny-sur-Loing

Tadeusz Kościuszko spędził piętnaście lat życia we Francji. I to niedaleko Paryża, w zamku Berville położonym na obrzeżach lasu Fontainebleau.

Jedynym obecnie śladem pobytu tu naszego polskiego bohatera narodowego jest niewielka, kamienna kapliczka przy drodze wiodącej z Fontainebleau do Episy, z napisem po francusku „Generałowi Kościuszcze bohaterowi polskiemu i amerykańskiemu, dobroczyńcy tej okolicy” oraz medalionem z podobizną Tadeusza Kościuszki.

O Kościuszcze pamiętają merostwa i ludność miasteczek La Genevray i Montigny-sur-Loing oraz mieszkańcy najbliższej polskiej parafii w Dammarie-les-Lys i kapłani pôle missionnaire de Fontainebleau.

W odpowiedzi na apel Towarzystwa Opieki nad Polskimi Zabytkami i Grobami Historycznymi we Francji od ponad dwudziestu lat gromadzą się tu, przed kapliczką, żeby złożyć kwiaty i odśpiewać hymny narodowe Francji i Polski. Niewielki, ale trwały znak przyjaźni francusko-polskiej, nawiązujący do uczestnictwa Kościuszki w życiu okolicy dwieście lat temu.

W tym roku obchody miały miejsce 29 września. Paryscy uczestnicy uroczystości odjechali o godz. 13.00 z placu Maurice Barrès, sprzed paryskiego kościoła polskiego Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. W tradycyjnym złożeniu kwiatów o godz. 15.00 udział wzięli ppłk. Roman Królak, zastępca Attache Wojskowego przy Ambasadzie RP w Paryżu, Mer Montigny-sur-Loing Sylvie Monche-

court i Mer La Genevraye Marie-Clair Perrini, Prezes Wspólnoty Polsko-Francuskiej Christophe Jussac, Prezes Honorowy Kongresu Polonii Francuskiej Tadeusz Grzesiak, Prezes Polskiego Stowarzyszenia Katolickiego w Dammarie-les-Lys oraz Ks. Józef Bodziony, który następnie celebrował Mszę św. za duszę Tadeusza Kościuszki w kościele parafialnym w Montigny-sur-Loing, gdzie nasz bohater bywał na nabożeństwach wtedy, kiedy mieszkał w pobliskim zamku Berville. Podniosły nastrój podtrzymywały mocne piękne głosy chóru parafialnego z Dammarie-les-Lys.

Na zaproszenie Merostwa Montigny-sur-Loing, uroczystości były kontynuowane w tutejszej Sali Long Rocher, gdzie pani Agata Kalinowska-Bouvy wygłosiła po francusku konfe-

Polska Rada Duszpasterska Europy Zachodniej

W dn. 12–14 października odbyło się w Zakopanem, doroczne zebranie plenarne Polskiej Rady Duszpasterskiej Europy Zachodniej.

Obrazy miały miejsce w Domu Rekolekcyjnym Konferencji Episkopatu Polski „Księżówka” w Zakopanem, na które przybyli Księża Rektorzy, Duchowni, Siostry Zakonne i Świeccy z Europy. Obradom przewodniczył ks. bp Wiesław Lechowicz, Delegat KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. Tegoroczny temat spotkania brzmiał „Zachowanie i promowanie kultury chrześcijańskiej w duszpasterstwie polonijnym”.

„Temat wpisuje się w trwające w Rzymie obrady synodu o nowej ewangelizacji” – mówił bp Wiesław Lechowicz. „Nowa ewangelizacja jest codziennym wysiłkiem, który nie tylko kaptani, ale i świeccy podejmują w pracy z Polakami mieszkającymi za granicą. Oczywiście specyfika tego duszpasterstwa sprawia, że ta praca jest o wiele trudniejsza, choćby ze względu na sporadyczny kontakt z Polakami, ograniczający się w większości tylko do weekendów. Nowa ewangelizacja, jak podkreślano, podczas tych obrad, łączy się ściśle także z pracą organiczną. A więc jest jakimś nieustannym wysiłkiem zmierzającym do ożywienia lub też pogłębienia wiary u tych, którzy mieniają się być chrześcijanami, lub też którzy kiedyś zostali ochrzczeni, ale dzisiaj nie identyfikują się ani z Chrystusem, ani ze wspólnotą Kościoła. A zatem w wypowiedziach, które miały miejsce podczas tych obrad, przewijał się temat wiary jako zasadniczy i równocześnie troska o sposoby budzenia tej wiary. Podkreślano także, że chrześcijańska przestrzeń życiowa w Europie w zasadzie w tym momencie nie istnieje, a jeżeli istnieje, to w

sposób bardzo marginalny. I stąd trudność z promowaniem wartości chrześcijańskich w tej kulturze, w niewielkim stopniu przypominającej kulturę chrześcijańską, którą chcemy promować” – powiedział RV bp Lechowicz.

W związku z przypadającą w tym roku 20 rocznicą powołania Polskiej Rady Duszpasterskiej Europy Zachodniej, wspomniano działalność PRDEZ – szczególnie przypomniano zasługi ks. abp Szczepana Wesotego, który powołał Radę do istnienia oraz zmarłego w 2004 r. śp. Olgierda Stepana, wieloletniego wiceprzewodniczącego Rady.

W trakcie obrad, wystuchano dwóch referatów: dr Andrzeja Pawtowskiego i ks. prof. dr hab. Alojzego Drożdża, poświęconych „wymiarom kultury chrześcijańskiej w życiowej przestrzeni polskich emigrantów”. Delegaci zgodnie podkreślali, że zachowanie i promowanie kultury chrześcijańskiej jest

nierozerwalnie związane z poziomem wiary, a zatem między innymi jest uzależnione od aktywności duszpasterskiej. Wśród różnych form duszpasterskich szczególną uwagę poświęcono duszpasterstwu małżeństw i rodzin oraz młodzieży.

Zebrani uczestnicy w zdecydowany sposób podkreślili znaczenie ośrodków Polskich Misji Katolickich, które stanowią wypróbowaną strukturę pracy duszpasterskiej, służąc nie tylko zachowaniu wiary, ale chrześcijańskiej tożsamości Polaków w Europie. Uczestnicy obrad wzięli także udział w uroczystościach fatimskich w Sanktuarium Matki Bożej na Krzeptówkach. Ustalono, że następne zebranie Rady odbędzie się w październiku 2013 w Budapeszcie. □

ks. Krzysztof Tylińczak SChr
Sekretarz Generalny

rencję zatytułowaną „Mit Kościuszki u Pawła Edmunda Strzeleckiego”, opartą na odnalezionych niedawno trzech prywatnych listach tego znanego badacza Australii. W 1842 roku Strzelecki z plecakiem pełnym instrumentów pomiarowych przemierzył pieszo 1100 km po nieznanym, niezbadanym jeszcze regionach Australii. Kiedy odkrył najwyższy szczyt kontynentu, uderzony podobieństwem wzniesienia do kopca Kościuszki w Krakowie, nadał mu nazwę Mount Kościuszko.

Wśród uczestników uroczystości można było, jak co roku, spotkać wielu znajomych, w szczególności państwa Olivier i Michele Fanica, którzy brali udział w przygotowywaniu wszystkich dotychczasowych

spotkań. Można było też nabyć bardzo ciekawą broszurę autorstwa Michele Fanica pod tytułem „Thaddée Kosciuszko – 1746–1817 – héros de la liberté”, wydaną przez Towarzystwo Historyczno-Literackie oraz kolorowy polsko-francuski album fotograficzny Hanny Zaworonko-Olejniczak „Na obcej ziemi”, poświęcony najpiękniejszym polskim pomnikom nagrobnym w Paryżu i w Montmorency.

Bardzo udany odczyt i serdeczne przyjęcie wzbudziły entuzjazm wszystkich gości. Organizatorom spotkania należy się podziękowanie za tak sympatyczne popołudnie. □

Barbara Kłosowicz

Dziękczynienia w Lille

J.M.

Słoneczny 23 września 2012 r., niedziela, więc jak zwykle Polacy przybyli na Mszę św. o godz. 10. Lecz ta niedziela była inna, wyjątkowa, bowiem zgromadziła ogromne ilości Polaków z Lille i z okolic. Dlaczego?

Bo właśnie odbywała się tu niecodzienna uroczystość – Msza św. prymicyjna księdza Jérôme Maljean, który przyjął święcenia kapłańskie 9 czerwca br. w Paryżu.

Ksiądz Jérôme gościł już w naszej, polskiej, kaplicy, jako diakon i został wówczas zaproszony przez ks. Marka Kacprzaka – naszego duszpasterza i całą wspólnotę parafialną – do wspólnego przeżywania tego dzisiejszego wydarzenia. Msza św. prymicyjna odbyła się w naszej kaplicy po raz pierwszy. Dlatego, nic dziwnego, była wyjątkowo uroczysta. Ksiądz Jérôme jest kapelanem wojskowym dla Północnej Francji,

stąd na uroczystości byli przedstawiciele wojska – polskiego i francuskiego. Celebracja Mszy św. odbywała się w dwóch językach – polskim i francuskim, w intencji wszystkich Polaków przynależących do polskiej parafii w Lille. Na zakończenie Eucharystii, ksiądz neoprezbiter udzielił wszystkim jej uczestnikom indywidualnego, prymicyjnego błogostawieństwa, a wierni gromkim głosem odśpiewali „Te Deum”, jako dziękczynienie Panu Bogu za dar kapłaństwa księdza Jérôme.

Po Mszy św., w salce parafialnej, gdzie panie przygotowały polskie specjały kulinarne, odbyło się spotkanie z uczestnikami uroczystości.

30 września – ostatnia niedziela miesiąca – w Lille to już dożynki parafialne, święto dziękczynienia za tegoroczne zbiory.

Parafianie, radośnie z koszami pełnymi owoców, warzyw i kłosów zboża, przybyli na Mszę św., by dziękować Panu Bogu za urodzaj, za tegoroczne zbiory. Uroczystość ubarwiły regionalne polskie stroje ludowe.

W kazaniu Ks. Marek Kacprzak położył szczególny nacisk, aby zawsze i wszędzie dziękować Stwórcy za chleb codzienny, i za ludzi, którzy o ten nasz chleb zabiegają. Ilekroć sięgamy

po każdą kromkę chleba, musimy mieć świadomość, że pochodzi on od Boga i że mamy obowiązek dzielić się nim z tymi, którzy go nie mają. Wróćmy do tradycji naszych rodziców – mówić – i ilekroć rozpoczynamy kroić chleb, przeżegnajmy go najpierw znakiem krzyża, a potem dzielimy się nim ze wszystkimi. „Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj, Panie! Niech nigdy tego chleba nam nie zabraknie”!

Po Mszy św., jak zawsze – w salce parafialnej – odbyło się uroczyste świętowanie dożynek. A potem? Do następnego roku – do kolejnych dożynek! □

Jesień życia

*I znowu w twoim i moim życiu
Przyszła dostojna pani jesień,*

*W kolorach barw tęczy
Snujących się okazale po ziemi,*

*Ślestem spadających liści,
Zapachem zbiorów w sadach i ogrodach,*

*W ciepłe słońca radującego życie
I w deszczu zachmurzonego nieba...*

*I tak, czy chcesz czy nie,
Jesień życia nadchodzi*

*Ta już bliska i ta jeszcze odległa
Nawiedzająca refleksją życia...*

*I powiedz mi dzisiaj
Wędrowny przechodniu,
Czy widzisz owoce swego życia?
Czy możesz nimi karmić?*

*Czy jesteś pogodą czy zachmurze-
niem?
Czy ktoś skłoni głowę ku tobie*

*W podziwiewie obfitości
Twojego jestestwa?*

ks. Marek J. Kacprzak SC

A l'occasion des Journées du Souvenir, nous serions heureux de vous accueillir lors de la cérémonie de recueillement au Mémorial Polonais Le mercredi 31 octobre a 17³⁰ - Cimetière de Beaulieu - 42230 Roche la Moliere. A l'issue de cette cérémonie, vous êtes cordialement invités au verre de l'amitié - Salle des Anciens Combattants - Rue Pierre Rullière - Roche la Moliere. La participation des drapeaux est souhaitée.

A l'occasion de l'Armistice du 11 novembre 1918, et de la fête Nationale de la République de Pologne nous serions heureux de vous accueillir à l'Office religieux célébré par le Père Zdzisław Początek. Le dimanche 11 Novembre, a 9⁰⁰ - Eglise de Beaulieu - Rue de L'Eglise - 42230 Roche la Moliere.

A l'issue de cet office religieux, une cérémonie commémorative se déroulera. 10³⁰ - Défilé jusqu'au Monument au Morts; 11³⁰ - Vin d'Honneur à la salle des Mariage. La participation des drapeaux est souhaitée.

Comptant sur votre présence.
Comité de Direction Souvenir Franco-Polonais

1 września w Lens

opr. Hanna Talko

W ramach uroczystości poświęconych przyjaźni polsko-francuskiej w Nord Pas de Calais, 1 września w kościele Millenium, pod przewodnictwem ks. Grzegorza Napieraty, odprawiona została Msza św. w intencji wszystkich Polaków zmarłych podczas II Wojny światowej.

Została ona zorganizowana przez stow. Millenium 2000 i przez Federację Polskiej Pamięci Wojskowej oraz Zarząd Krajowy SPK Francja.

Jeszcze przed Mszą, miało miejsce złożenie kwiatów przed dwiema tablicami, umieszczonymi na murze kościelnym: jedna upamiętniająca masakrę katyńską, druga walki Polaków w Narwiku.

Kwiaty składali: Damian Wolniewicz – prezes Kota SPK Carvin – Oignies Ostricourt, Henryk Dudziński – prezes Federacji Polskiej Pamięci Wojskowej, Jan Kukuryka – prezes ZK SPK Francja i Florian Zatuski – wiceprezes SPK.

Podczas uroczystości, prezes Jan Kukuryka, dziękując organizatorom za zaproszenie do wzięcia udziału w uroczystościach, nakreślił obraz uczestnictwa Polaków w bitwach II Wojny światowej. Przywoływał zwłaszcza mniej znane fakty, jak np. znaczący udział polskich oddziałów w bitwie o Narwik czy ten, który praktycznie przeważał losy II Wojny – czyli złamanie przez naukowców polskich kodu stynnej niemieckiej maszyny szyfrującej – Enigmy. Przypomniat też, że Polska była w tym okresie czwartym mocarstwem wojskowym koalicji antyniemieckiej – po USA, W. Brytanii i Sowietach, jeśli chodzi o liczbę żołnierzy biorących udział w walkach. W okresie od 10 maja do 18 czerwca 1940 r., w czasie walk na froncie francuskim, stu polskich pilotów myśliwców zestrzeliło 50 samolotów niemieckich. Emigranci polscy we Francji włączyli się też od początku do walki podziemnej w strukturach F2, POWN, FTP Polskie. Podczas kampanii francuskiej życie oddało do 4000 polskich żołnierzy.

Nawiązując do inauguracji wystawy „Cena Wolności – Polacy na frontach II Wojny światowej”, która pokazuje wszystkie te fakty, podkreślił, iż jej inicjatorem był nieodżałowany ks. Infułat gen. Witold Kiedrowski, a niestrudzoną organizatorką kol. Irena Wahl-Damasiewicz z SPK. Wystawę tę Zarząd Krajowy Stowarzyszenia prezentuje w różnych regionach Francji już od roku 2005: w Paryżu – merostwo XV dzielnicy i Pałac Inwalidów, w Bondy, w Wersalu, w Nancy, by wreszcie dotrzeć do Lens, gdzie tyłu Polaków znalazło swą drugą Ojczyznę... □

Instalacja ks. Domagały w Lievin

Kazimiera Napieralski

W niedzielę, 30 września o godzinie 16., przy słonecznej pogodzie, w obecności licznie zgromadzonych parafian i gości w kościele „Notre Dame de Grâce”, odbyła się uroczystość wprowadzenia nowego proboszcza.

Rozpoczęła się ona procesją i Mszą św. sprawowaną w przez ośmiu kapłanów; między innymi ks. Krystiana Gawrona, wicerektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, ks. dziekana Daniela Żylińskiego, sekretarza generalnego Polskiego Zjednoczenia Katolickiego, ojca Zbigniewa Opyda, superiora Polskiej Delegatury OMI we Francji i Beneluksie.

Na początku uroczystej Eucharystii, ksiądz wicerektor PMK odczytał Dekret nominacyjny, o ustanowieniu ojca Romana Domagały proboszczem parafii Liévin, Avion, Liévin-Calonne i Mazingarbe. Następnie

ojciec Roman przyjął i ucałował klucze, które symbolizują władzę w świątyni i parafii.

Pod koniec Mszy św., po błogosławieństwie, ojciec Roman podziękował wszystkim kapłanom i wiernym za obecność, wypowiadając słowa „... każdy kapłan musi mieć wielkie serce, by pomieścić w nim wszystkich swych parafian - tych poprzednich, i tych obecnych... moje serce bije dla wiernych w Polsce, dla tych w Kamerunie, a teraz i dla moich parafian we Francji...”

Na koniec uroczystości, przedstawiciele tutejszej wspólnoty parafialnej powitali nowego proboszcza serdecznymi słowami

i kwiatami. Nie zabrakło też wyrazów wdzięczności - za trzyletnią tutaj pracę duszpasterską, skierowanych ku poprzedniemu proboszczowi, ojcu Grzegorzowi Napierale.

Spotkanie zakończyła się w salce parafialnej przy wspólnym poczęstunku - lampce wina i placku.

Ojciec Roman Domagała OMI, urodził się 25 marca, w 1955 r. w Polsce, gdzie ukończył Seminarium Duchowne Misjonarzy Oblatów Maryji. Po rocznej pracy duszpasterskiej w ojczyźnie, przez kolejne 29 lat przebywał na misjach w Kamerunie. □

• Dowóz materiałów **TEL. 06 21 36 32 09**

• Wywóz GRUZU

snb@entreprisedemolition.fr

Épicerie Polonaise Baltyk

À ST-GERMAIN-EN-LAYE
2, RUE D'HENNEMONT

CHARCUTERIE, FROMAGE BLANC, VODKA, BIÈRE,
CONCOMBRES MARINÉS, CONFISERIES ET
BEAUCOUP D'AUTRES CHOSES À DÉCOUVRIR...

DU LUNDI AU SAMEDI DE 10H00 À 19H00
ET LE JEUDI DE 12H00 À 21H00
TEL 01 30 61 40 59
e-mail: baltyk@orange.fr

TRANSPORT. Paryż → Warszawa → Białystok!

- PRZEPROWADZKI, - PACZKI, - CZĘŚCI SAMOCHODOWE, - ŻYWNOSĆ, - LAWETA.
06.27.58.68.36; (0048)790.237.831; E-mail: mariusztynecki@yahoo.pl

TRANSPORT. - AUTOLAWETA; - GRUZ; - PRZEPROWADZKI;
- PRZEWÓZ TOWARÓW (do 8 m długości). **06.30.40.49.49; Jarek,**
e-mail: repskijaroslav@yahoo.fr

USŁUGI KOSMETYCZNE - HENNA, - DEPILACJA, - ZABIEGI NA TWARZY, - PEDICURE, - MANICURE, - TIPSY, - MAKIJAŻ, - PRZEDŁUŻANIE RZĘS. **T. 06.68.50.02.58.**

Paweł Bednarczyk
Tel. 06.50.85.01.61
e-mail: bednar84@gmail.com
www.republika.pl/pomoc_komputery

NAPRAWA, PROGRAMOWANIE
- USUWANIE WIRUSÓW
- ODZYSKIWANIE DANYCH
- KONSERWACJA KOMPUTERA
- SKŁADANIE KOMPUTERÓW NA ZAMÓWIENIE
- PROJEKTY WIZYTÓWEK, ULOTEK
- ITP.

Rozliczenia księgowe. 07 60 74 90 98

AUX REGALS
TRAITEUR POLONAIS
SKLEP I RESTAURACJA

Dla tych, którzy **chcą jakości** **Pour ceux qui cherchent la qualité**

- **Épicerie fine / Delikatesy**
- **Charcuterie fine / Wyjątkowe wędliny**
- **Confiserie / Słodycze**
- **Plats chauds / Świeże dania**
- **Pâtisserie / Ciasta**

Otwarte od poniedziałku do soboty | od 11h do 21h po 21h na rezerwację

tel. 01 43 47 06 17
17, rue du Docteur Goujon,
75012 Paris

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIĘRDZIA

Par. Nancy – ks. Ryszard Wątopek –	300 €
Par. Argenteuil-Sartrouville –	
ks. Antoni Ptaszkowski SChr –	550 €
Mr Joseph Opala –	20 €
Mme Bulle Monique –	100 €
Par. Liévin-Avion – Ks. Grzegorz Napierata –	430 €
Mme et Mr Drożdżak Joseph –	50 €
Mme Sophie Klak –	20 €
Ks. Kardus Tadeusz –	90 €
Rogowski Władysław –	40 €

Mr Jean Mruklik –	50 €
Mlle Jadwiga Skarzyńska –	100 €
Par. Freming-Merlebach – ks. Stanisław Sokół –	100 €
Mme Schorr Françoise –	20 €
Mme Helena Bieńkowski –	100 €
Mr Jean-Paul Pawlicki –	400 €
Ks. Kupczak Stanisław –	360 €
Mlle Chrystane Szymczak –	30 €

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać“

GŁOS KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/stowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/stowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 stów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 stów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

PODRÓŻE DO POLSKI

- **Izabell** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 70; 06 20 87 70 77!
- **Luxsus** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW. TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

La Crypte „Polska” - Paris 1, Place Maurice Barres

Odnowiona i pięknie urządzona krypta przylegająca do kościoła Wniebowzięcia NMP, w której połączono dawny styl ze współczesnym wyposażeniem stała się miejscem spotkań. Zapraszamy do urządzania w jej murach uroczystości rodzinnych: ślubów, chrztów lub przyjacielskich i zawodowych spotkań. Sala może przyjąć do 60 osób. **Wynajęcie Krypty:** 3 godziny – 350 €; 6 godz. – 450 €.

Kuchnia (wyposażona) liczona jest osobno - do uzgodnienia. **Rezerwacje:** T.: +33 (0)1 55 35 32 26; T. fax.: +33 (0)1 42 96 19 89.

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBADPARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**PRZEPROWADZKI WE FRANCJI
PRZEWÓZ PACZEK, MEBLI TOWARÓW DO POLSKI**- wynajem auta osobowego z szoferem
- dowóz na lotnisko (ceny do uzgodnienia)

TE-MAR e-mail: temar1978@gmail.com; 06 68 03 50 45

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
(mówimy po polsku)Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiemPrzyjdź na spotkanie **Anonimowych Alkoholików**Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa
picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą
i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem - alkohol.**Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰**

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris - metro Exalman)

i w każdy piątek godzinach od 19³⁰ do 21³⁰

w Domu Jana Pawła II (52, av. Laplace, 94110 Arcueil - RER B stacja „Laplace”)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików**Nam się udało - Tobie też się może udać****GŁOS**
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUETygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 38 (2474): 28.10.2012

Commission paritaire N°: 0515 G 86630;

ISSN: 1279-953X Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur mcp.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, s. Natanaela Modzelewska.

Druk (Imprimerie): INDICA - 2, rue du 19 mars 1962 - 28630 Le Coudray, tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 17.10.2012

Inf. o prenumeracie na str. 22

PRZEWÓZY

FRANCJA **POLSKA**

monikabus@interia.eu

wyjazdy w każdą niedzielę
paczki odbieramy i dostarczamy
na terenie całej Polski

Polska: +48 (15) 84 22 885
+48 (0) 602 358 007
Frncja: 06 24 39 24 21; 06 21 12 48 55

PRZEWÓZY OSÓB - PACZEK - PRZESYŁEK - TRANSPORT AUT - PRZEPROWADZKI

**LE CINQUIÈME
CRAYON**

Projektowanie graficzne
www.CinquiemeCrayon.eu

Zadbamy o profesjonalny wizerunek Twojej firmy!

Strony www, środki komunikacji, druk wielkoformatowy...

WYWÓZ GRUZU. PRZEPROWADZKI.
T. 06. 37. 44 .69. 63.

**TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
INFORMACJE PRAWNE**

**S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris
Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70, bocianowski@sfr.fr

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe i notarialne we Francji i w Polsce

WYWÓZ GRUZU. TRANSPORT. 120€ - 60€!
T. 06.20.03.34.85

CATERING -
TRADYCYJNE POLSKIE POTRAWY NA ZAMÓWIENIE
LES PLATS TRADITIONNELS POLONAIS SUR COMMANDE
09 51 28 05 22 ; 06 68 48 81 54

FRYZJERSTWO - w domu Klienta!

Szeroki zakres cięć - wysoka technika i precyzja; długotrwa-
łość fryzury. Różnego typu podjaśnienia (pasemka, baleyage
- efekt naturalności). Tel. 06.62.82.29.47 - Fabian.

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60
udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...
Poradnictwo legalne

Poradnia Psychologiczna
przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.

TRWAM PROGRAM

29 października - 4 listopada 2012

PONIEDZIAŁEK 29 PAŹDZIERNIKA

7¹⁵ – Informacje dnia 7³⁵ – Polski pkt. widzenia 7⁵⁵ – Św. na każdy dzień 8⁰⁰ – Octava dies 8³⁵ – Wieś to też Polska 10⁰⁰ – Rozmowy niedok. 11¹⁰ – Św. na każdy dzień 11¹⁵ – Jak my to widzimy 11⁴⁵ – By odnowić oblicze ziemi 12⁴⁵ – Św. na każdy dzień 12⁵⁰ – Koncert życzeń 14⁰⁵ – Św. na każdy dzień 15⁴⁵ – Tak mówi Amen 15⁵⁵ – Św. na każdy dzień 16¹⁰ – Savoir vivre 16³⁰ – Tydzień z Ziemi św. 16⁵⁰ – Reportaż 17²⁰ – Reportaż 17⁴⁵ – Informacje 18⁰⁰ – Spotkanie Rodziny RM 21⁰⁰ – Apel Jasnogórski 21⁴⁰ – Polski pkt. widzenia 22⁰⁵ – Świat w obrazach 22¹⁰ – Reportaż

WTOREK 30 PAŹDZIERNIKA

7¹⁵ – Informacje 7³⁵ – Polski pkt. widzenia 8⁰⁰ – Reportaż 8³⁰ – Św. na każdy dzień 8³⁵ – Muzyczne drogowskazy 9²⁵ – Savoir vivre 9⁴⁵ – Św. na każdy dzień(4) 15⁰⁰ – Z wędką nad wodę 15⁴⁵ – Tak mówi Amen 15⁵⁵ – Św. na każdy dzień 16¹⁰ – Aktualności WSKSiM 16¹⁵ – Kalejdoskop młodych 16⁴⁵ – Św. na każdy dzień 17⁰⁰ – Drogowskazy zdrowia 17²⁵ – Św. na każdy dzień 17³⁰ – Reportaż 18⁰⁰ – Anioł Pański 18⁰⁵ – Informacje 18¹⁵ – Rozmowy niedok. 19²⁵ – Św. na każdy dzień 19³⁰ – Dla dzieci 20⁰⁰ – Informacje 20²⁰ – Różaniec 20⁵⁰ – Felieton 21⁰⁰ – Apel Jasnogórski 21⁴⁰ – Polski pkt. widzenia 22⁰⁵ – Świat w obrazach 22¹⁰ – Reportaż

ŚRODA 31 PAŹDZIERNIKA

7¹⁵ – Informacje 7³⁵ – Polski pkt. widzenia 8⁰⁰ – Dla dzieci 8⁰⁵ – Felieton 8³⁰ – Św. na każdy dzień 8³⁵ – Drogowskazy zdrowia 10²⁰ – Św. na każdy dzień 10³⁰ – Audycja generalna 14²⁵ – Św. na każdy dzień 15⁴⁵ – Tak mówi Amen 15⁵⁵ – Św. na każdy

dzień 16¹⁰ – Na zdrowie 16³⁰ – Pasjonaci 16⁵⁵ – Św. na każdy dzień 17⁰⁰ – Po str. prawdy 18⁰⁰ – Anioł Pański 18⁰⁵ – Informacje 18¹⁵ – Rozmowy niedok. 19²⁵ – Św. na każdy dzień 19³⁰ – Dla dzieci 20⁰⁰ – Informacje 20²⁰ – Różaniec 20⁵⁰ – Felieton 21⁰⁰ – Apel Jasnogórski 21⁴⁰ – Polski pkt. widzenia 22⁰⁵ – Świat w obrazach 22¹⁰ – Reportaż

CZWARTEK 1 LISTOPADA

7¹⁵ – Informacje 7³⁵ – Polski pkt. widzenia 8⁰⁰ – Dla dzieci 8³⁰ – Św. na każdy dzień 8³⁵ – Na zdrowie 8⁵⁵ – Pasjonaci 9⁴⁵ – Św. na każdy dzień(2) 11¹⁵ – Po str. prawdy 13²⁵ – Św. na każdy dzień(2) 15⁴⁵ – Tak mówi Amen 15⁵⁵ – Św. na każdy dzień 16¹⁰ – Z wędką nad wodę 16⁵⁵ – Św. na każdy dzień 17⁰⁰ – Na tropie 17³⁰ – Reportaż 17⁵⁵ – Św. na każdy dzień 18⁰⁰ – Anioł Pański 18⁰⁵ – Informacje 18¹⁵ – Rozmowy niedok. 19²⁵ – Św. na każdy dzień 19³⁰ – Dla dzieci 20⁰⁰ – Informacje 20²⁰ – Różaniec 20⁵⁰ – Felieton 21⁰⁰ – Apel Jasnogórski 21⁴⁰ – Polski pkt. widzenia 22⁰⁵ – Świat w obrazach

PIĄTEK 2 LISTOPADA

7¹⁵ – Informacje 7³⁵ – Polski pkt. widzenia 8⁰⁰ – Dla dzieci 8³⁰ – Św. na każdy dzień 8³⁵ – Z wędką nad wodę 9²⁰ – Św. na każdy dzień 9²⁵ – Na tropie 9⁵⁰ – Św. na każdy dzień(2) 11¹⁵ – Wyptyły na głębie 14²⁵ – Św. na każdy dzień 15⁴⁵ – Tak mówi Amen 15⁵⁵ – Św. na każdy dzień 16¹⁰ – Porady medyczne 16⁴⁰ – Program jeżdźcieki 17⁰⁰ – Jazda próbna 17³⁰ – Reportaż 17⁵⁵ – Św. na każdy dzień 18⁰⁰ – Anioł Pański 18⁰⁵ – Informacje 18⁵⁵ – Św. na każdy dzień 19⁰⁰ – W Namiocie Słowa 19²⁵ – Św. na każdy dzień 19³⁰ – Dla dzieci 20⁰⁰ – Informacje 20²⁰ – Róża-

nec 20⁵⁰ – Felieton 21⁰⁰ – Apel Jasnogórski 21⁴⁰ – Polski pkt. widzenia 22⁰⁵ – Świat w obrazach 22¹⁰ – Wykład

SOBOTA 3 LISTOPADA

7¹⁵ – Informacje 7³⁵ – Polski pkt. widzenia 8⁰⁰ – Dla dzieci 8³⁰ – Św. na każdy dzień 8³⁵ – Porady medyczne 9⁰⁵ – Św. na każdy dzień(3) 11³⁵ – Jazda próbna 12⁰⁰ – W Namiocie Słowa 13¹⁰ – Święty na każdy dzień(3) 14⁵⁰ – 7 sakrament 15²⁰ – Tak mówi Amen 15³⁰ – Koncert życzeń 16¹⁰ – Muzyczne drogowskazy 17²⁵ – Św. na każdy dzień 17³⁰ – Reportaż 18⁰⁰ – Anioł Pański 18⁰⁵ – Informacje 18¹⁵ – Rozmowy niedok. 19²⁵ – Św. na każdy dzień 19³⁰ – Dla dzieci 20⁰⁰ – Informacje 20²⁰ – Różaniec 20⁵⁰ – Zaczerpnij ze źródła 21⁰⁰ – Apel Jasnogórski 21⁴⁰ – Polski pkt. widzenia 22⁰⁵ – Świat w obrazach 22¹⁰ – Reportaż

NIEDZIELA 4 LISTOPADA

7¹⁵ – Informacje 7³⁵ – Polski pkt. widzenia 8⁰⁰ – Spotkanie M. Buczek 8³⁰ – Św. na każdy dzień 8³⁵ – Koncert życzeń 9⁰⁵ – Św. na każdy dzień 9¹⁵ – Przegląd Niedzieli 9²⁰ – Zaczerpnij ze źródła 9³⁰ – Msza św. 10³⁰ – 7 sakrament 11⁰⁰ – Kropelka radości 11³⁰ – Dla dzieci 11⁵⁵ – Św. na każdy dzień 12⁰⁰ – Anioł Pański 12²⁰ – Wieś to też Polska 13³⁵ – By odnowić oblicze ziemi 15⁴⁵ – Tak mówi Amen 15⁵⁵ – Św. na każdy dzień 16¹⁰ – Koncert życzeń 17³⁰ – Reportaż 18⁰⁰ – Anioł Pański 18⁰⁵ – Informacje 18¹⁵ – Rozmowy niedok. 19²⁵ – Św. na każdy dzień 19³⁰ – Dla dzieci 20⁰⁰ – Informacje 20²⁰ – Różaniec 20⁵⁰ – Felieton 21⁰⁰ – Apel Jasnogórski 21⁴⁰ – Octava Dies 22¹⁰ – Jak my to widzimy. □

Episkopat wyznaczył delegata ds. TV Trwam

Podczas Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski, (2 i 3 października) biskupi powołali delegata ds. TV Trwam. Został nim metropolita gdański abp Starowoj Leszek Głódź.

Uzasadniając ideę powołania delegata, abp Głódź stwierdził, że TV Trwam jest „ważnym nadawcą, który winien być pod kościelnym parasolem”, co powinno się wyrażać np. w istnieniu rady programowej

stacji. To ważny krok dla tego nadawcy, bowiem zarzucano mu, że jest prywatnym przedsięwzięciem (Fundacja Lux Veritatis), a nie telewizją katolicką. Po powołaniu delegata trudno będzie takie zarzuty formułować.

Przewodniczący episkopatu abp Józef Michalik podkreślił, że episkopat dotychczas nie ma zastrzeżeń do działalności TV Trwam, niemniej potrzebny jest ściślejszy związek i dialog z Konferencją Episkopatu. Biskupi po raz kolejny poparli też starania telewizji o uzyskanie miejsca na cyfrowym multiplexie. □

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ □ Rok (56,60 €) □ Pół roku (30,30 €) □ Miesiąc (5 €)

Adres: _____ □ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) □ PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____ □ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON
PRENUMERATY

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

29 października – 4 listopada 2012

PONIEDZIAŁEK 29 PAŹDZIERNIKA

6¹⁰ Przystanek Woodstock 2010 7⁰⁵ Stoneczna róg Unijnej 7²⁰ Banda Rudego Pająka – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Tygodnik.pl 11³⁰ Pogoda.pl 11³⁵ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Polonia w Komie 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Ranczo – serial 13⁴⁵ Salon Polonii 14²⁵ Reportaż 14⁵⁵ Jak to działa – magazyn 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁰ Naszaarmia.pl 16³⁵ Euro-wiadomości 16⁵⁰ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Stoneczna róg Unijnej 18¹⁰ Dzika Polska – serial 18⁴⁵ Skarby nieodkryte – teleturniej 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda.pl 20⁵⁰ Londyńczycy – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Tygodnik Gospodarczy 23²⁰ Tomasz Lis na żywo 0²⁰ Naszaarmia.pl 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Banda Rudego Pająka – serial 1⁴⁵ Dobranocka

Kultura głupcze – magazyn 16⁵⁰ Wszystko przed nami – telenowela 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Benefis Andrzeja Grabowskiego 18⁵⁵ Wilnoteka – magazyn 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda.pl 20⁵⁰ Warto kochać – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Kabaretowy Klub Dwójki 23⁴⁵ Miejsca przekłete – dokument 0¹⁵ Reportaż 0⁴⁵ Wszystko przed nami – telenowela 1¹⁵ Sześć milionów sekund – serial 1⁴⁵ Dobranocka

CZWARTEK 1 LISTOPADA

6⁰⁵ Dzika Polska – serial 6⁴⁰ Nie ma jak Polska – magazyn 7⁰⁵ Cafe historia 7²⁵ Janka – serial 8¹⁰ Polonia 24 8⁴⁰ Pogoda.pl 8⁵⁰ Wspomnienie 8⁵⁵ Kolba na szczęście! – dokument 9⁴⁵ Smak tradycji – magazyn 10¹⁰ Wspomnienie 10²⁰ Ptaszka – film 11³⁵ Wszystko przed nami – telenowela 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12³⁰ Wspomnienie 12⁴⁵ M jak miłość – serial 13⁴⁰ Cmentarz Obronców Lwowa – dokument 14²⁵ Wspomnienie 14³⁵ Piosenki Jonasza Kofty – koncert 15³⁰ Wspomnienie 15⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁰ Kocham Kino – magazyn 16⁴⁵ Wspomnienie 16⁵⁵ Wszystko przed nami – telenowela 17²⁰ Wspomnienie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Koncert jakiego nie będzie 18⁴⁵ Wspomnienie 18⁵⁰ Ze śpiewnika Jacka Kaczmarskiego 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda.pl 20⁵⁰ Oficer – serial 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Pitbull – serial 23⁴⁰ Zapalitem świeczkę na swoim grobie – dokument 0⁴⁵ Wszystko przed nami – telenowela 1¹⁵ Janka – serial 1⁴⁵ Dobranocka

PIĄTEK 2 LISTOPADA

6¹⁰ Warto kochać – serial 7⁰⁰ Reportaż 7²⁵ Zima w Wiklinowej Zatoce(2) – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11³⁰ Pogoda.pl 11³⁵ Dwie strony medalu – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Polonia w Komie 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ M jak miłość – serial 13⁴⁵ Wideoteka – magazyn 14²⁰ Kolba na szczęście! – dokument 15²⁰ Złotopolscy – telenowela 15⁵⁵ Hala odłotów – widowisko 16⁵⁰ Dwie strony medalu – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Tele-

express 17⁵⁵ Poziom 2.0 – magazyn 18⁵⁵ Ex libris – magazyn 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda.pl 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Wszystko na sprzedaż – dramat 0⁴⁵ Dwie strony medalu – serial 1¹⁵ Zima w Wiklinowej Zatoce(2) – serial 1⁴⁵ Dobranocka

SOBOTA 3 LISTOPADA

6³⁵ Złotopolscy(5) – telenowela 8⁵⁵ Polonia 24 9²⁵ Pogoda.pl 9⁴⁰ Dziewczyna i chłopak – serial 10³⁵ Zatoğa Eko – magazyn 11⁰⁵ Czterej pancerni i pies – serial 12¹⁰ Pamiętaj o mnie 12³⁰ Polonia w Komie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Maktowicz w podróży 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Złota Dziesiątka Przystanku Woodstock 15⁵⁵ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Piosenki Ireny Jarockiej 19³⁵ Polonia w Komie 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20³⁰ Pogoda.pl 20⁴⁵ Sprawiedliwi – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polonia 24 22²⁰ Pogoda.pl 22³⁰ Film – dramat 0²⁰ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka

NIEDZIELA 4 LISTOPADA

6⁰⁰ Galeria(2) – serial 6⁵⁰ Wszystko przed nami(2) – telenowela 7⁴⁵ Dwie strony medalu – serial 8²⁵ Polonia 24 8⁴⁵ Pogoda.pl 9⁰⁰ Trzy Szalone Zera – serial 9³⁰ Ziarno 10⁰⁵ Stawka większa niż życie – serial 11¹⁰ Szlakiem gwiazd – magazyn 11³⁵ Pamiętaj o mnie 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 13⁰⁰ Msza św. – kościół Wniebowzięcia NMP w Trzemeszynie 14²⁵ Benefis Jacka Cygana 15²⁰ Polonia w Komie 15²⁵ Program rozrywkowy 15⁵⁰ Dzika Polska – serial 16²⁰ Skarby nieodkryte – teleturniej 16⁵⁰ Salon Polonii 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Wideoteka – magazyn 19¹⁰ Nie ma jak Polska – magazyn 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁰ Sport 20³⁰ Pogoda.pl 20⁴⁵ Ranczo – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Kocham Cię Polsko! 23⁵⁰ Salon Polonii 0²⁵ Program rozrywkowy 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka. □

WTOREK 30 PAŹDZIERNIKA

6⁵⁵ Słownik polsko@polski 7²⁵ Plecak pełen przygód – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11³⁰ Pogoda.pl 11³⁵ Galeria – serial 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Polonia w Komie 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Sprawiedliwi – serial 13⁵⁰ Laskowik Malicki 14⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 15⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 16¹⁵ Tygodnik Gospodarczy 16⁵⁰ Galeria – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Benefis 18⁵⁵ W stronę piękna 19¹⁵ Barwy szczęścia – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda.pl 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Polonia 24 22³⁰ Pogoda.pl 22⁴⁵ Wielki Test Telewizyjny 0²⁵ W stronę piękna 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Plecak pełen przygód – serial 1⁴⁵ Dobranocka

ŚRODA 31 PAŹDZIERNIKA

6⁵⁰ Notacje – dokument 7⁰⁵ Wilnoteka – magazyn 7²⁵ Sześć milionów sekund – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Polonia 24 11³⁰ Pogoda.pl 11³⁵ Wszystko przed nami – telenowela 12⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Polonia w Komie 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Londyńczycy – serial 13⁵⁰ Kabaretowy Klub Dwójki 14⁵⁰ Na pierwszym planie – publicystyka 15³⁵ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁵

SAIN T HUBERT

3 listopada
Świętego Huberta